

Obsah vzdelávania v ZŠ počas mimoriadneho prerušenia vyučovania v školách

2020

A large, abstract graphic composed of several thick, overlapping brushstrokes in shades of blue and white, creating a sense of movement and depth. The strokes are horizontal and wavy, resembling a stylized landscape or a dynamic pattern.

Obsah

Jazyk a komunikácia slovenský jazyk a literatúra, ďalšie vyučovacie jazyky, slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyky národnostných menšín	4
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA.....	5
MAĎARSKÝ JAZYK A LITERATÚRA	5
UKRAJINSKÝ JAZYK A LITERATÚRA.....	5
SLOVENSKÝ JAZYK A SLOVENSKÁ LITERATÚRA.....	9
RÓMSKY JAZYK A LITERATÚRA	12
RUSKÝ JAZYK A LITERATÚRA (vyučuje sa v 1. – 4. ročníku)	15
RUSÍNSKY JAZYK A LITERATÚRA (vyučuje sa v 1. – 9. ročníku).....	15
NEMECKÝ JAZYK A LITERATÚRA	18
Jazyk a komunikácia – cudzie jazyky	23
PRVÝ CUDZÍ JAZYK	24
DRUHÝ CUDZÍ JAZYK.....	28
Matematika a práca s informáciami	31
MATEMATIKA	32
Človek a spoločnosť	39
VLASTIVEDA.....	40
GEOGRAFIA.....	43
DEJEPIS	50
OBČIANSKA NÁUKA	57
Človek a príroda	62
PRVOUKA.....	63
PRÍRODOVEDA.....	65
BIOLÓGIA.....	69
FYZIKA.....	72
CHÉMIA.....	74

Úvod

Náhle uzatvorenie škôl počas rozbehnutého školského roka a presunutie vzdelávania žiakov do domáceho prostredia nás zaskočilo všetkých a nikto naň nebol, no ani nemohol byť pripravený. Žiaci, rodičia, učitelia a všetci pracovníci rezortu školstva sa z jedného dňa na druhý ocitli tvárou v tvár novej situácii a všetci sme začali hľadať cesty, ako sa jej čo najlepšie prispôsobiť. Sme naozaj v zložitom období a všetci sa snažíme o to, aby vzdelávanie žiakov pokračovalo aj počas prerušeného vyučovania v školách a aby sme dokázali udržať jeho kontinuitu, aj keď toto obdobie už bude za nami.

Za tých niekoľko týždňov, ktoré už v tejto situácii máme za sebou, sme sa naučili veľa nového a do veľkej miery sme sa jej so ctou prispôsobili. Školy si veľmi skoro vybudovali vlastné systémy práce, aby dokázali zabezpečiť pravidelné vzdelávanie žiakov a ich napredovanie v učení, za čo im patrí poďakovanie a ocenenie. Tiež vzniklo viacero iniciatív, ktoré pre učiteľov ponúkajú metodickú pomoc a žiakom podnety k učeniu sa. My sme sa zase usilovali prijať opatrenia, aby sa prerušené vyučovanie v školách a z neho vyplývajúce ohrozenia nepremietli negatívnym spôsobom do hodnotenia a klasifikácie žiakov. Vo vzájomnej dôvere, pochopení a nasadení sme zložitú situáciu zatiaľ zvládli, aj keď si uvedomujem, že ostávame stále konfrontovaní s množstvom otázok a problémov spojených s touto mimoriadnou situáciou, ktorá je pre všetkých novou skúsenosťou.

Čím dlhšie sme v režime zatvorených škôl a dištančného vzdelávania, tým viac sme si vedomí, že školám a učiteľom dlhujeme systematickejšiu odpoveď na otázku, ako sa v tomto období vyrovnáť s obsahmi vzdelávania, ktoré by žiaci základných škôl mali podľa vzdelávacích programov zvládať. Vieme, že za daných okolností nie je možné a ani účelné snažiť sa dostať k žiakom všetky témy a detaily, obsiahnuté v existujúcich vzdelávacích programoch. A vieme tiež, že by bolo nezodpovedné a nefér, aby sme rozhodovanie v tejto záležitosti nechali výlučne na samotných učiteľoch a školách. Jednak by to mohla byť pre nich záťaž a možno aj zneistenie, zároveň by sa mohli zväčšiť rozdiely medzi školami a výsledkami, ku ktorým smerujú. Tento dlh teraz do istej miery splácame.

Pre základné školy sme pripravili *Usmernenie k obsahu a organizácii vzdelávania žiakov základných škôl počas mimoriadneho prerušenia školského vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020*. Jeho úmyslom nie je nariaďovať, čo školy a učitelia musia robiť, ale má byť nástrojom, ako v tomto období zosúladiť vzdelávacie prostredie žiakov. Usmernením sa usilujeme o to, aby školy a učitelia naprieč celým Slovenskom zabezpečovali vzdelávanie žiakov v relatívnom obsahovom i organizačnom súlade. Samozrejme s vedomím, že ak už osvedčené systémy škôl tejto harmonizácii zodpovedajú, nechceme ich nijako nútiť k zmene.

Tento materiál, ktorý tvorí prílohu k usmerneniu, je obsahovým rámcom vzdelávania pre zostávajúce obdobie školského roka 2019/2020. Jeho snahou je podporiť učiteľov v tom, aby sa neusilovali za každú cenu prebrať všetko učivo, ktoré je vymedzené na celý školský rok pre bežný chod základnej školy. Zároveň poukázať na skutočnosť, že v súčasnej situácii nie je možné očakávať, že všetko, čo nestihneme teraz, presunieme na nasledujúci školský rok, keď sa školy znovu otvoria.

Pred sebou máte rámec obsahu vzdelávania, na ktorý by sa vzdelávanie malo zameriavať v podmienkach dištančného vzdelávania v domácom prostredí počas prerušeného vyučovania v školách v školskom roku 2019/2020. Tento materiál obsah vzdelávania nielen orientačne vymedzuje, ale vo vzťahu k bežným štátnym vzdelávacím programom ho aj redukuje. Vyberá a ukazuje ťažiskové témy, na ktoré by sa učitelia v jednotlivých vyučovacích predmetoch mali teraz zamerať. Majú možnosť učivo v týchto témach prehĺbiť, upevniť, rozšíriť alebo ho jednoducho sprostredkovať, ak ho ešte so žiakmi nepreberali a majú k tomu možnosť. K dispozícii sú aj námety aktivít, ktoré môžu svojim žiakom ponúknuť. Učivo je vymedzené pre hlavné vzdelávacie oblasti. Komplementárne vzdelávacie oblasti ponúkajú námety na aktivity, ktoré je vhodné žiakom ponúknuť, aby vzdelávanie malo vyváženú povahu.

Zámerom predloženej úpravy obsahu a organizácie vzdelávania je predovšetkým pomoc. Učiteľom, aby sa lepšie zorientovali, čo sa od nich pri práci s obsahom vzdelávania do konca školského roka ešte očakáva, žiakom, aby ich vzdelávanie malo ustálený učebný režim a presnejší cieľ, no i vzdelávaciemu systému ako takému, aby skutočne efektívnejšie reagoval na súčasné okolnosti a situáciu a aby mal oporný východiskový bod, keď sa školy znovu otvoria a my sa budeme musieť zodpovedne rozhodnúť ako po dlhom období prerušeného školského vyučovania postupovať ďalej.

Za tím pracovníkov a spolupracovníkov Štátneho pedagogického ústavu

Mgr. Miroslava Hapalová
riaditeľka

Jazyk a komunikácia

**slovenský jazyk a literatúra, ďalšie vyučovacie jazyky,
slovenský jazyk a slovenská literatúra a jazyky národnostných menšín**

VZDELÁVACIE CIELE

1. Motivovať žiakov k čítaniu a vyjadrovaniu svojich myšlienok a pocitov. Podporovať čítanie pre radosť a motivovať žiakov rôznymi veku primeranými súvislými, nesúvislými, literárnymi i vecnými textami.
2. Rozvíjať čitateľské kompetencie tak, aby žiaci vedeli vyhľadať informácie vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch.
3. Rozvíjať vyjadrovacie schopnosti žiakov, aby vedeli vyjadriť svoje myšlienky, pocity a názory ústnou a písomnou formou.
4. Vyjadriť svoj čitateľský zážitok z prečítaného literárneho textu.

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRIKLADY AKTIVÍT
1.	Rozvíjanie techniky hlasného a tichého čítania Vytváranie základov čítania s porozumením prostredníctvom zaujímavých textov, ktoré sú primerané veku a jazykovej úrovni žiaka Rozvíjanie techniky písania Rozvíjanie vyjadrovacích schopností žiakov	Nahlas i potichu prečítať s porozumením primerane náročný text. Odpísať krátky text podľa predlohy. Prepísať tlačенý text písaným písmom. Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu verbálne aj neverbálne. Odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v texte.
2.	Rozvíjanie techniky hlasného a tichého čítania Rozvíjanie čítania s porozumením prostredníctvom zaujímavých textov, ktoré sú primerané veku a jazykovej úrovni žiaka Rozvíjanie techniky písania a vytváranie základov písomného prejavu Rozvíjanie vyjadrovacích schopností žiakov	Uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní rôznych textov. Čítať s porozumením (nahlas i potichu) rôzne druhy primerane náročných textov. Poskytovať základné informácie o prečítanom texte. Odpísať krátky text podľa predlohy, prepísať tlačенý text písaným písmom, napísať krátke texty (napr. adresa, blahoželanie), porozprávať vlastný zážitok, rozprávať o prečítanom texte, vyjadriť vlastný pocit, zážitok, názor.

3.	<p>Rozvíjanie techniky hlasného a tichého čítania</p> <p>Rozvíjanie čítania s porozumením prostredníctvom rôznych druhov textov, ktoré sú primerané veku a jazykovej úrovni žiaka</p> <p>Rozvíjanie techniky písania a zručnosti písomného prejavu</p> <p>Rozvíjanie elementárnych jazykových, rečových kompetencií žiakov</p>	<p>Uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní rôznych textov.</p> <p>Čítať s porozumením primerane náročné literárne a vecné texty.</p> <p>Porozprávať dej alebo obsah prečítaného textu, vyhľadať v texte základné informácie, napísať krátke texty s primeranou znalosťou gramatického učiva.</p> <p>Porozprávať krátky príbeh podľa časovej postupnosti, vyjadriť svoje zážitky z prečítaného textu a z bežných životných situácií v ústnych prejavoch.</p>
4.	<p>Rozvíjanie techniky hlasného a tichého čítania</p> <p>Rozvíjanie čítania s porozumením prostredníctvom rôznych druhov textov (súvislých i nesúvislých), ktoré sú primerané veku a jazykovej úrovni žiaka</p> <p>Rozvíjanie zručnosti písomného prejavu</p> <p>Rozvíjanie elementárnych jazykových, rečových kompetencií žiakov</p>	<p>Uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní rôznych textov.</p> <p>Čítať s porozumením primerane náročné literárne a vecné texty.</p> <p>Vyhľadať kľúčové slová v literárnych a vecných textoch, zreprodukovať ústne a písomne kratší prečítaný text.</p> <p>Napísať krátke texty s primeranou znalosťou gramatického učiva.</p> <p>Porozprávať a napísať krátky príbeh podľa časovej postupnosti.</p> <p>Vyjadriť svoje zážitky z prečítaného textu a z bežných životných situácií v ústnych a písomných prejavoch.</p>
5.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p> <p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru</p> <p>Vyjadrenie vlastného čitateľského zážitku</p>	<p>Vyhľadať v umeleckom i vecnom texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti.</p> <p>Vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text s funkčným využitím bohatstva lexiky jazyka s ohľadom na slohový útvar/žáner a cieľ komunikácie.</p> <p>Aplikovať poznatky z literatúry na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>Vyjadriť vlastný čitateľský zážitok.</p>
6.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p>	<p>Vyhľadať v umeleckom i vecnom texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti.</p> <p>Na základe explicitných a implicitných informácií v umeleckom texte analyzovať dej a vyvodiť pointu.</p>

	<p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru</p> <p>Vyjadrenie vlastného čitateľského zážitku</p>	<p>Vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text s funkčným využitím bohatstva lexiky jazyka s ohľadom na slohový útvar/žáner a cieľ komunikácie.</p> <p>Aplikovať poznatky z literatúry na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>Vyjadriť vlastný čitateľský zážitok.</p>
7.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p> <p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru</p> <p>Vlastné hodnotenie diela s použitím argumentov</p>	<p>Vyhľadať v umeleckom i vecnom texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>Na základe explicitných a implicitných informácií z umeleckého textu vyvodíť hlavnú myšlienku.</p> <p>Vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text s funkčným využitím bohatstva lexiky jazyka s ohľadom na slohový útvar/žáner, zosúladiť ho s cieľom komunikácie a svoje rozhodnutie zdôvodniť.</p> <p>Aplikovať poznatky z literatúry na literárne texty s analogickou štruktúrou.</p> <p>Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p>
8.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p> <p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru</p> <p>Vlastné hodnotenie diela s použitím argumentov</p>	<p>Vyhľadať v umeleckom i vecnom texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>Na základe explicitných a implicitných informácií z umeleckého textu vyvodíť hlavnú myšlienku.</p> <p>Vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text s funkčným využitím bohatstva lexiky jazyka s ohľadom na slohový útvar/žáner, zosúladiť ho s cieľom komunikácie a svoje rozhodnutie zdôvodniť.</p> <p>Aplikovať poznatky z literatúry na literárne texty, analyzovať literárny text s analogickou štruktúrou.</p> <p>Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p>

<p>9.</p>	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p> <p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu</p> <p>Vlastné hodnotenie diela s použitím argumentov</p>	<p>Vyhľadať v umeleckom i vecnom texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie, na ich základe analyzovať text.</p> <p>Identifikovať, systematizovať a zovšeobecniť poznatky o jednotlivých útvaroch/žánroch.</p> <p>Vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text s funkčným využitím bohatstva lexiky jazyka s ohľadom na slohový útvar/žáner a jazykový štýl, zosúladiť ho s cieľom komunikácie a svoje rozhodnutie zdôvodniť.</p> <p>Aplikovať poznatky z literatúry na literárne texty, analyzovať literárny text s analogickou štruktúrou.</p> <p>Sformulovať vlastné hodnotenie diela, argumentovať výsledkami jeho analýzy.</p>
-----------	--	---

VZDELÁVACIE CIELE

1. Pestovať kladný vzťah žiakov k učeniu sa slovenského jazyka ako L₂.
2. Rozvíjať kompetencie žiakov tak, aby dokázali rozoznať kontrastívne znaky maďarskej a slovenskej abecedy a základných jazykových javov.
3. Rozvíjať rečovo-komunikatívne a jazykové zručnosti žiakov tak, aby dokázali vyjadriť svoje myšlienky v slovenskom jazyku ústne a písomne v rôznych sociálnych situáciách s primeranou znalosťou gramatiky v rámci komunikačných tém.

ROČNÍK	KĹÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRÍKLADY AKTIVÍT
1.	<p>Pochopenie bežných pokynov</p> <p>Porozumenie a používanie vybraných pozdravov</p> <p>Dorozumenie sa v rámci komunikačných tém na primeranej úrovni veku a schopností</p>	<p>Porozumenie pokynov na vybrané činnosti spojené s učením sa, bývaním, ľudským telom (<i>otvor zošit/knihu/dvere/okno, oči/ústa ...; zatvor zošit/knihu/dvere/okno, oči/ústa; nakresli, zakrúžkuj, podčiarkni, označ, ukáž, počítaj, pozdrav, povedz, pomenuj, predstav sa</i>).</p> <p>Tvorba veľmi jednoduchých odpovedí na otázky: <i>Čo je to? Kto je to? Čo robí...?</i></p> <p>Hranie didaktických hier (<i>Pokyny; Klop, klop!; Pod' sem, sadni si vedľa mňa; Ukrytá vec; Háďaj, čo robím; Reťazovka; Dôvtip; Čo chýba?; Vyber si kartu a ďalších hier odporúčaných metodickou príručkou k platnej učebnici</i>).</p> <p>Spievanie detských piesní (<i>Prší, prší; Červené jabĺčko; Kukulienka</i> atď.).</p> <p>Hranie detských hier (<i>Zlatá brána; Oli, Olijanko; Češem si hlavičku; Nožičky; Hlava, ramená</i> atď.).</p>
2. – 3.	<p>Pochopenie a používanie bežných pokynov, porozumenie a používanie pozdravov</p>	<p>Porozumenie a používanie jednoduchých pokynov na vybrané činnosti spojené s rodinou, bývaním, ľudským telom, učením sa, prírodou.</p>

	<p>Ovládanie slovenskej abecedy, rozlišovanie slovenskej a maďarskej abecedy</p> <p>Čítanie veľmi jednoduchých textov bez neznámych slov</p> <p>Vyjadrenie myšlienok v slovenskom jazyku ústne v každodenných praktických situáciách na primeranej úrovni veku a schopností žiakov</p> <p>Písanie krátkych textov zložených z jednoduchých viet bez neznámych slov</p>	<p>Hlasné čítanie známych krátkych textov so správnou výslovnosťou a intonáciou.</p> <p>Tvorba jednoduchých viet na základe obrázka, vzorových viet alebo pomocných otázok (<i>Čo je to? Kto je to? Čo robí...?, Aký/Aká/Aké je.../Aké sú...?</i>).</p> <p>Tvorba odpovedí v rámci ústneho prejavu na základe jednoduchého textu bez neznámych slov.</p> <p>Hranie vybraných didaktických hier odporúčaných metodickou príručkou k platnej učebnici.</p> <p>Odpisovanie krátkych textov zložených z jednoduchých viet bez neznámych slov zamerané na presnosť a vybrané ukazovatele písmen (tvar, veľkosť, úmernosť, sklon, hustota).</p>
4.	<p>Nadviazanie kontaktu v slovenskom jazyku</p> <p>Ovládanie slovenskej abecedy, rozlišovanie slovenskej a maďarskej abecedy</p> <p>Hlasné a plynulé čítanie známych textov s porozumením</p> <p>Vyjadrenie myšlienok a stanoviska v slovenskom jazyku ústne a písomne v rôznych sociálnych situáciách v rámci vybraných komunikačných tém s primeranou znalosťou gramatiky</p>	<p>Pochopenie a používanie pokynov, porozumenie a používanie pozdravov a zdvorilostných fráz.</p> <p>Plynulé hlasné čítanie známych textov so správnou výslovnosťou a intonáciou v rámci komunikačných tém.</p> <p>Čítanie s porozumením jednoduchších krátkych textov v učebnici, detských časopisoch a detských encyklopédiách v rámci komunikačných tém bez neznámych slov.</p> <p>Tvorba jednoduchých oznamovacích a opytovacích viet na základe ilustrácie a/alebo textu s aplikáciou vetných modelov.</p> <p>Riešenie hádaniek, tajničiek a krížoviek v rámci komunikačných tém.</p> <p>Hranie vybraných didaktických hier odporúčaných metodickou príručkou k platnej učebnici.</p>
5. – 6.	<p>Nadviazanie kontaktu s osobami hovoriacimi po slovensky</p> <p>Plynulé hlasné a tiché čítanie s porozumením</p> <p>Globálne porozumenie súvislým textom a kratším literárnym ukážkam s menším počtom neznámych slov</p> <p>Rozvíjanie zručností v písaní</p>	<p>Používať osvojené výrazy (pozdravy, oslovenie, rozlúčenie, zoznamovanie, predstavovanie, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie, vyjadrenie záujmu).</p> <p>Po príprave súvisle rozprávať o prebraných témach s využitím osvojenej slovnej zásoby.</p>

		<p>Plynule čítať veku primerané texty so správnou intonáciou a výslovnosťou.</p> <p>Čítať s porozumením veku primerané texty a literárne ukážky.</p> <p>Vyhľadať v texte základné informácie potrebné k porozumeniu textu.</p> <p>Aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie (odpísať krátky známy text, doplniť chýbajúce písmená...).</p> <p>Na základe osnovy alebo otázok zoštylizovať kratšie súvislé texty na prebrané témy s využitím osvojenej slovnej zásoby.</p>
<p>7. – 9.</p>	<p>Nadviazanie kontaktu s osobami hovoriacimi po slovensky</p> <p>Globálne porozumenie veku primeraným súvislým textom a kratším literárnym ukážkam s menším počtom neznámych slov</p> <p>Tiché plynulé čítanie s porozumením</p> <p>Výrazné čítanie a predčítanie známych textov</p> <p>Rozvíjanie zručností v písaní</p>	<p>Vyjadriť pochopenie, záujem, nezáujem, informovať sa o telesnom a o duševnom stave, slušne reagovať na otázky.</p> <p>Jednoduchým spôsobom vyjadriť svoj názor na určitú tému.</p> <p>Pochopiť podstatu autentických slovenských rozhovorov a kratších súvislých prejavov.</p> <p>Reprodukovať kratšie prečítané a vypočuté veku primerané texty.</p> <p>Vyhľadať v texte kľúčové slová, hlavnú myšlienku, základné informácie potrebné k porozumeniu textu.</p> <p>Po príprave výrazne čítať kratšie veku primerané literárne texty.</p> <p>Samostatne čítať texty (cca 50 – 60 riadkov) vo veku primeraných detských a populárno-náučných časopisoch a v magazínoch.</p> <p>Aplikovať osvojené základné pravidlá slovenského pravopisu súvisiace s osvojovaním slovnej zásoby a gramatiky pri tvorbe písomného prejavu.</p>

VZDELÁVACIE CIELE

1. Motivovať žiakov k čítaniu prostredníctvom zaujímavých a veku primeraných súvislých a nesúvislých textov a vyjadrovaniu svojich myšlienok a pocitov.
2. Rozvíjať a upevňovať slovnú zásobu, čitateľské kompetencie tak, aby žiaci vedeli vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie vo veku primeraných textoch, vyhľadať informácie v rôznych informačných zdrojoch.
3. Rozvíjať vyjadrovacie schopnosti žiakov, aby vedeli vyjadriť svoje myšlienky, pocity a názory z prečítaného textu v ústnych a písomných prejavoch.
4. Rozvíjať techniku písania a zručnosti písomného prejavu.

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRIKLADY AKTIVÍT
1.	Čítanie krátkych slov a odpisovanie slov	Vymaľovanie obrázkov znázorňujúcich známe slová (pracovný list).
2.	Čítanie jednoduchých viet s výskytom známych slov Písanie známych slov a jednoduchých viet Upevňovanie učiva o určovaní rodov, podstatných mien, osobných a privlastňovacích zámen	Tvorba jednoduchých viet na základe obrázka v pracovnom liste, pomocou otázok (<i>Čo je to?; Kto je to?</i>).
3.	Čítanie a porozumenie krátkym textom s výskytom známych slov Písanie krátkych viet s využitím známych slov Upevňovanie správnych tvarov slovies v prítomnom čase Precvičovanie tvorby jednotného a množného čísla podstatných mien	Zisťovanie porozumenia prečítaného textu formou jednoduchých otázok. Priradovanie alebo spájanie známych rómskych slov so slovenskými slovami (pracovný list).
4.	Čítanie a porozumenie krátkym textom so známou tematikou Prepis krátkych textov Vytváranie jednoduchých viet a slovných spojení	Čítanie jednoduchých textov s vyhľadávaním základných informácií o známych témach.

	Tvorenie jednoduchých otázok a odpovedí na ne	
5.	<p>Porozumenie krátkym jednoduchým textom s vysokou frekvenciou známych slov</p> <p>Písanie krátkych textov na známe témy</p> <p>Jednoduchý opis rodiny, domu, činnosti v škole</p> <p>Precvičovanie tvorby záporných viet</p> <p>Upevňovanie správnych tvarov slovies v prítomnom čase v jednoduchých vetách</p>	Opis obrázkov znázorňujúcich činnosti v škole, pomenovanie izieb a nábytku v dome (pracovný list).
6.	<p>Čítanie s porozumením obsiahlejšieho textu, schopnosť odpovedať na otázky súvisiace s textom</p> <p>Napísať jednoduchý osobný list</p> <p>Jednoduchý opis svojich záľub, obľúbeného predmetu, obľúbeného zvieratka</p> <p>Precvičovanie stupňovania prídavných mien</p> <p>Upevňovanie v písomnom prejave, správne používanie predložiek a prísloviak</p>	<p>Práca s textom, určenie správnej odpovede k otázke, použitie prídavného mena v správnom tvare v odpovedi.</p> <p>Priradovanie opisov voľno časových aktivít k obrázkom (pracovný list).</p> <p>Opis svojich záľub a obľúbeného zvieratka pomocou jednoduchých viet.</p>
7.	<p>Čítanie a porozumenie krátkym textom o zdravom spôsobe života, o chorobách a ich prevencii</p> <p>Písanie krátkych textov s použitím známej slovnej zásoby</p> <p>Opis osoby a veci</p> <p>Upevňovanie v ústnom a písomnom prejave, správne používanie oikoklitických a xenoklitických prídavných mien v mužskom rode, ženskom rode a v množnom čísle</p> <p>Precvičovanie správneho používania tvarov nepriameho pádu určitého člena</p>	<p>Čítanie s porozumením jednoduchších krátkych textov s vyhľadávaním základných informácií o zdravom spôsobe života.</p> <p>Doplňovanie správnych tvarov nepriameho pádu určitého člena do viet (pracovný list).</p>
8.	<p>Čítanie a porozumenie krátkym textom o škole, o cestovaní, o odievaní s vysokou frekvenciou známych slov</p> <p>Písanie krátkych textov s využitím známej slovnej zásoby</p> <p>Opis prírody v jednotlivých ročných obdobiach</p>	<p>Opis obrázkov znázorňujúcich počasie v ročných obdobiach (pracovný list).</p> <p>Doplňovanie správnych tvarov podstatných a prídavných mien do viet (pracovný list).</p>

	<p>Upevňovanie podstatných mien a prídavných mien v jednotlivých pádoch</p> <p>Precvičovanie v písomnom prejave, správne používanie čísloviek do 1000</p>	<p>Písomne odpovedať na otázky z prečítaného textu.</p>
9.	<p>Vyhľadávanie konkrétnych informácií v textoch</p> <p>Porozumenie krátkym jednoduchým textom (rozprávkam, legendám, príbehom), ktoré obsahujú opisy remesiel alebo činnosti Rómov, s vysokou frekvenciou známych slov</p> <p>Napísať krátky text o zvykoch a tradíciách v jeho/jej rodine</p> <p>Precvičovanie časovania slovies vo všetkých časoch</p> <p>Precvičovanie tvorby vetných konštrukcií na vyjadrenie rozkazu, zákazu, výzvy a želania</p>	<p>Opis obrázkov znázorňujúcich tradičné rómske remeslá (pracovný list).</p> <p>Napísať krátky text o zvykoch a tradíciách v rodine podľa zadania.</p>

VZDELÁVACIE CIELE

1. Motivovať žiakov k čítaniu prostredníctvom zaujímavých a veku primeraných súvislých a nesúvislých textov a vyjadrovaniu svojich myšlienok a pocitov.
2. Rozvíjať a upevňovať slovnú zásobu, čitateľské kompetencie tak, aby žiaci vedeli vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie vo veku primeraných textoch, vyhľadať informácie v rôznych informačných zdrojoch.
3. Rozvíjať vyjadrovacie schopnosti žiakov, aby vedeli vyjadriť svoje myšlienky, pocity a názory z prečítaného textu v ústnych a písomných prejavoch.
4. Rozvíjať techniku písania a zručnosti písomného prejavu.

ROČNÍK	KĹÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRIKLADY AKTIVÍT
1.	Rozvíjanie spisovnej slovnej zásoby Čítanie rusínskych slov a slovných spojení Rozvíjanie vyjadrovacích schopností žiakov Rozvíjanie techniky písania – písanie slov, slovných spojení, krátkych viet	Rozlišovať zvukovo podobné, ale nie rovnako znejúce rusínske a slovenské slová. Správne čítať krátky text nahlas i potichu. Odpísať krátky text podľa predlohy. Prepísať tlačенý text písaným písmom.
2.	Rozvíjanie čítania prostredníctvom jednoduchých zaujímavých textov, ktoré sú primerané veku a jazykovej úrovni žiaka a porozumenie textu Rozvíjanie techniky hlasného a tichého čítania Rozvíjanie vyjadrovacích schopností žiakov, rozvíjanie slovnej zásoby Rozvíjanie techniky písania	Čítať s porozumením primerane náročné texty, napr. rozprávky. Rozprávať o prečítanom texte. Odpísať krátky text podľa predlohy. Prepísať tlačенý text písaným písmom. Prečítať krátke obrázkové knihy, básničky.
3.	Rozvíjanie čítania s porozumením prostredníctvom rôznych textov primeraných veku a jazykovej úrovni žiakov	Čítať s porozumením literárne a vecné texty primerane náročné veku a jazykovej úrovni.

	<p>Rozvíjanie techniky hlasného a tichého čítania s plným porozumením, správnu výslovnosťou a prirodzeným tempom</p> <p>Rozvíjanie základných jazykových kompetencií žiakov</p>	<p>Uplatňovať správnu techniku čítania.</p> <p>Vyhľadať v texte základné informácie.</p> <p>Nakresliť ilustráciu k prečítanému textu.</p> <p>Tvoriť jednoduché vety na základe obrázka.</p>
4.	<p>Rozvíjanie čítania s porozumením prostredníctvom textov primeraných veku a jazykovej úrovni žiakov</p> <p>Rozvíjanie techniky hlasného a tichého čítania s plným porozumením, správnu výslovnosťou a prirodzeným tempom</p> <p>Písanie krátkych textov zložených z jednoduchých viet bez neznámych slov</p>	<p>Čítať s porozumením primerane náročné literárne a vecné texty (učebnica, detské časopisy, detské encyklopédie).</p> <p>Vyhľadať kľúčové slová v literárnych a vecných textoch.</p> <p>Zostaviť osnovu k prečítanému textu.</p> <p>Porozprávať krátky príbeh podľa časovej postupnosti.</p> <p>Vyjadriť svoje zážitky v krátkych písomných prejavoch s využitím známej slovnej zásoby a s primeranou znalosťou gramatiky.</p>
5.	<p>Čítanie a porozumenie akýchkoľvek textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam žiakov</p> <p>Vyhľadanie explicitne vyjadrených informácií v súvislých a nesúvislých textoch primeraných veku</p> <p>Tvorba jednoduchého písomného prejavu na zadanú alebo voľnú tému</p>	<p>Vyhľadať v texte (umeleckom i vecnom) explicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti.</p> <p>Vyhľadať informácie z rôznych informačných zdrojov (časopisy, encyklopédie).</p> <p>Tvoriť jednoduché oznamovacie a opytovacie vety na základe ilustrácie.</p> <p>Opísať svoj dom/byt, mesto/obec, školu s využitím rôznych typov viet.</p>
6.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam s využitím modálneho členenia textu</p> <p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p> <p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru</p>	<p>Vyhľadať v texte (umeleckom i vecnom) explicitne aj implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu a dôležitosti.</p> <p>Sformulovať hlavnú myšlienku umeleckého textu.</p> <p>Prerozprávať prečítaný text (rusínsku rozprávku) s využitím známej slovnej zásoby.</p> <p>Napísať krátky list.</p>
7.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam žiakov</p>	<p>Výrazne čítať prozaické texty súčasnej rusínskej literatúry a vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie.</p>

	<p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p> <p>Tvorba písomného textu na zadanú alebo voľnú tému</p>	<p>Vyvodiť hlavnú myšlienku umeleckého textu na základe explicitných a implicitných informácií.</p> <p>Napísať správu a oznámenie.</p> <p>Napísať krátky list o sebe, svojej rodine.</p>
8.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p> <p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru</p>	<p>Čítať s porozumením texty umeleckej literatúry, identifikovať v texte citovo zafarbené slová (expresíva), obrazné pomenovania.</p> <p>Vyvodiť hlavnú myšlienku umeleckého textu na základe explicitných a implicitných informácií.</p> <p>Napísať krátky slohový útvar (príhovor, diskusný príspevok) s využitím známej slovej zásoby.</p>
9.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p> <p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru</p> <p>Vlastné hodnotenie textu s použitím argumentov</p>	<p>Čítať a reprodukovat texty v rôznych rusínskych dialektoch.</p> <p>Uvedomiť si rozdiel medzi umeleckým a vecným textom.</p> <p>Poznať malé formy ľudovej slovesnosti.</p> <p>Sformulovať vlastné hodnotenie diela a použiť argumenty.</p> <p>Napísať jednoduchú úvahu na danú tému, využiť primeranú slovnú zásobu, vety jednoduché aj jednoduché súvetia.</p>

VZDELÁVACIE CIELE

1. Motivovať žiakov k čítaniu prostredníctvom zaujímavých a veku primeraných súvislých a nesúvislých textov a vyjadrovaniu svojich myšlienok a pocitov.
2. Rozvíjať a upevňovať slovnú zásobu, čitateľské kompetencie tak, aby žiaci vedeli vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie vo veku primeraných textoch, vyhľadať informácie v rôznych informačných zdrojoch.
3. Rozvíjať vyjadrovacie schopnosti žiakov, aby vedeli vyjadriť svoje myšlienky, pocity a názory z prečítaného textu v ústnych a písomných prejavoch.
4. Rozvíjať techniku písania a zručnosti písomného prejavu.

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PŘÍKLADY AKTIVÍT
1.	Rozvíjanie techniky hlasného a tichého čítania Rozvíjanie techniky písania	Založiť si nemecký obrázkový slovník (obrázok – slovo). Správne čítať primerane náročný krátky text nahlas i potichu. Zoradiť slová podľa abecedy. Prepísať tlačенý text písaným písmom. Odpísať nemecké slová, slovné spojenia podľa predlohy.
2.	Rozvíjanie techniky hlasného a tichého čítania Rozvíjanie čítania s porozumením prostredníctvom zaujímavých textov, ktoré sú primerané veku a jazykovej úrovni žiaka Rozvíjanie techniky písania Rozvíjanie vyjadrovacích schopností žiakov	Rozširovať si vlastný nemecký obrázkový slovník (obrázok – slovo) o slovné spojenia. Odpísať krátky text podľa predlohy. Prepísať tlačенý text písaným písmom. Prečítať krátke obrázkové knihy, krátke jednoduché básničky. Odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám z textu. Vyhľadávať známe slová v krátkom texte. Rozlíšiť podstatné mená v texte podľa rodu.

		<p>Napísať krátke texty o sebe.</p> <p>Rozlišovať oznamovacie, opytovacie a rozkazovacie vety v krátkom texte.</p>
3.	<p>Rozvíjanie techniky hlasného a tichého čítania</p> <p>Rozvíjanie čítania s porozumením prostredníctvom rôznych druhov textov, ktoré sú primerané veku a jazykovej úrovni žiaka</p> <p>Rozvíjanie techniky písania</p> <p>Rozvíjanie elementárnych jazykových, rečových kompetencií žiakov</p>	<p>Založiť si tematický slovník (napríklad slovná zásoba k téme škola, ktorú žiak môže stále doplňovať).</p> <p>Rozlíšiť podstatné mená v texte.</p> <p>Riešiť krížovky.</p> <p>Rozlišovať oznamovacie vety, opytovacie vety a rozkazovacie/zvolacie vety.</p> <p>Pripraviť si knižku napríklad o sebe/svojich priateľoch/svojej rodine.</p> <p>Napísať krátke texty napríklad blahoželanie k narodeninám, pohľadnicu.</p>
4.	<p>Čítanie textov, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú známu slovnú zásobu</p> <p>Rozvíjanie čítania s porozumením prostredníctvom rôznych druhov textov (súvislých), ktoré sú primerané veku a jazykovej úrovni žiaka</p> <p>Rozvíjanie zručnosti písomného prejavu</p> <p>Rozvíjanie elementárnych jazykových, rečových kompetencií žiakov</p>	<p>Z prečítaného textu vypísať informácie (napr. do tabuľky ako mená osôb, vek, čas, obľúbené predmety, záujmy).</p> <p>Napísať krátke texty s primeranou znalosťou gramatického učiva (napr. z textu s kladnými vetami vytvoriť text so zápornými vetami).</p> <p>Rozlíšiť v texte zápor slovesa (<i>nicht</i>) a zápor podstatných mien (<i>kein</i>).</p> <p>Napísať krátky text s modálnymi slovesami.</p> <p>Využívať pri tvorbe krátkych textov oznamovacie, opytovacie a rozkazovacie vety, podstatné mená v nominatíve a akuzatíve a záporné vety.</p> <p>Napísať báseň – len s otázkami.</p> <p>Napísať krátky email/list v prítomnom/budúcom čase.</p>
5.	<p>Čítanie textov, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú známu slovnú zásobu, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p>	<p>Vyhľadať v texte explicitne vyjadrené informácie.</p> <p>Porozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach.</p> <p>Napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu ich záujmov.</p>

	<p>Vyhľadanie explicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých textoch</p> <p>Rozvíjanie zručnosti písomného prejavu</p> <p>Rozvíjanie elementárnych jazykových, rečových kompetencií žiakov</p> <p>Vyjadrenie vlastného čitateľského zážitku</p>	<p>Vyplniť dotazník.</p> <p>Zaznamenať krátky jednoduchý odkaz.</p> <p>Napísať o svojej rodine, priateľoch.</p> <p>Vyjadriť vlastný čitateľský zážitok.</p>
6.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyjadrenie zážitkov z prečítaného textu</p> <p>Pochopenie explicitných informácií v písaných materiáloch</p> <p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru</p>	<p>Napísať blahoželanie k sviatkom.</p> <p>Jednoducho opísať svoje bydlisko (izbu, byt/dom, mesto/dedinu), školu.</p> <p>Napísať jednoduchý osobný list.</p> <p>Vyhľadať v umeleckom i vecnom v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie a usporiadať ich podľa významu.</p>
7.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyhľadanie explicitne vyjadrených informácií veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p> <p>Tvorba textu na zadanú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru</p> <p>Vlastné hodnotenie diela s použitím argumentov</p>	<p>Vyhľadať v umeleckom i vecnom v texte explicitne vyjadrené informácie a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>Na základe explicitných informácií z umeleckého textu vyvodíť hlavnú myšlienku.</p> <p>Vytvoriť na zadanú tému ucelený text s funkčným využitím lexiky jazyka s ohľadom na slohový útvar/žáner, zosúladiť ho s cieľom komunikácie a svoje rozhodnutie zdôvodniť.</p>
8.	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch</p> <p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru</p>	<p>Vyhľadať v umeleckom i vecnom v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie a správne spojiť jednotlivé údaje do komplexnej informácie.</p> <p>Na základe explicitných a implicitných informácií z umeleckého textu vyvodíť hlavnú myšlienku.</p> <p>Vyjadriť stanovisko k textu na základe subjektívnych pocitov.</p> <p>Vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text s funkčným využitím bohatstva lexiky jazyka s ohľadom na slohový útvar/žáner, zosúladiť ho s cieľom komunikácie a svoje rozhodnutie zdôvodniť.</p>

<p>9.</p>	<p>Čítanie akýchkoľvek druhov a typov textov, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané jazykovej úrovni a skúsenostiam</p> <p>Vyhľadanie explicitne a implicitne vyjadrených informácií vo veku primeraných súvislých a nesúvislých textoch.</p> <p>Tvorba textu na zadanú alebo voľnú tému, ktorý spĺňa znaky konkrétneho slohového útvaru/žánru a vhodného jazykového štýlu</p> <p>Vlastné hodnotenie diela s použitím argumentov</p>	<p>Vyhľadať v umeleckom i vecnom v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie, na ich základe analyzovať text.</p> <p>Charakterizovať literárne postavy.</p> <p>Sformulovať vlastné hodnotenie diela a podložiť svoje stanovisko argumentmi.</p> <p>Vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelený text s využitím adekvátnej lexiky jazyka s ohľadom na slohový útvar/žáner a jazykový štýl, zosúladiť ho s cieľom komunikácie a svoje rozhodnutie zdôvodniť.</p>
------------------	---	---

POZNÁMKA

Kľúčové učivo a **Návrhy/príklady aktivít** sú koncipované rámcovo, čím dávajú učiteľovi slobodu v ich napĺňaní, môže ich bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe aktivít s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti, už osvojené vedomosti a zručnosti žiakov, ako aj materiálno-technické vybavenie, ktoré majú k dispozícii počas domácej prípravy.

V rámci vyučovania daných predmetov odporúčame:

- ✓ zamerať sa predovšetkým na rozvíjanie jazykových kompetencií – čítanie s porozumením, písanie, počúvanie s porozumením;
- ✓ uplatniť komunikačný, zážitkovo-skúsenostný a kompetenčný princíp výučby integráciou jazykovej, literárnej a slohovej zložky;
- ✓ jednotlivé zložky vyučovacích predmetov zlúčiť a prepojiť so širším interdisciplinárnym zapojením vedomostí, zručností a návykov žiakov získaných v ostatných predmetoch a praktickom živote;
- ✓ pri rozvíjaní čitateľskej gramotnosti využívať možnosti domáceho prostredia, napr. domáca knižnica, denníky a časopisy, návody na použitie spotrebičov, letáky, recepty atď.;
- ✓ pracovať s rôznymi typmi a druhmi textov v súlade so ŠVP a ŠkVP, ktoré dávajú priestor na vyvodzovanie, utvrdzovanie jednotlivých pojmov a aplikáciu nadobudnutých vedomostí a zručností z jednotlivých zložiek predmetov.

Jazyk a komunikácia – cudzie jazyky

VZDELÁVACIE CIELE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Prehlbovať u žiakov záujem o učenie sa cudzích jazykov a rozvíjať ich motiváciu prostredníctvom zmysluplných, zaujímavých a primeraných aktivít na počúvanie, čítanie s porozumením a ústny prejav. 2. Rozvíjať kompetencie žiakov tak, aby dokázali úspešne uskutočniť svoj komunikačný zámer v každodenných, praktických situáciách na príslušnej komunikačnej úrovni.

ROČNÍK	KĹÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRÍKLADY AKTIVÍT
KOMUNIKAČNÁ ÚROVEŇ A 1.1		
3. – 4.	<p>Texty na čítanie s porozumením doplnené obrázkovým materiálom vedúce žiakov k pochopeniu hlavnej myšlienky zameranej na známu tému</p> <p>Jednoduché texty vo forme otázok a odpovedí v rámci ústneho prejavu z oblasti každodenného života žiakov s cieľom predstaviť seba aj niekoho iného, niečo identifikovať, opísať, vyjadriť názor a vyjadriť, čo majú radi</p> <p>Texty na počúvanie s porozumením smerujúce k pochopeniu jednoduchých pokynov a jednoduchých viet týkajúcich sa samotných žiakov a oblasti ich záujmov</p>	<p><i>Pravda alebo lož? (Čítanie s porozumením)</i></p> <p>Žiaci majú k dispozícii obrázky, na ktorých sú napr. rôzne druhy jedla, nápojov alebo potravín. K obrázkom je vytvorených niekoľko výrokov, ktoré s nimi súvisia. Úlohou žiakov a žiačok je po prečítaní jednotlivých viet určiť správnosť výpovede.</p> <p><i>Čo mám rád/rada (Ústny prejav)</i></p> <p>Na predchádzajúcu aktivitu nadväzuje úloha, v ktorej žiaci povedia, aké jedlo majú alebo nemajú radi, čo má rád/rada ich kamarát/kamarátka. Takisto ako alternatívu môžu nakresliť plagát s jedlom, ktoré majú radi, alebo ktoré často jedávajú a pod.</p> <p><i>Počúvajte a nakreslite obrázok (Počúvanie s porozumením/ Ústny prejav)</i></p> <p>Pri on-line výučbe sú žiakom sú zadávané jednoduché inštrukcie, čo majú nakresliť na kus papiera, prípadne im nahrávka s inštrukciami môže byť zaslaná e-mailom. Úlohou je vypočúť si</p>

		<p>nasledovné inštrukcie: <i>Nakreslite štvorec v strede papiera. Nakreslite červený trojuholník na štvorec. V dolnej časti štvorca nakreslite malý hnedý obdĺžnik. V hornej časti štvorca nakreslite dva malé štvorčeky. Ak žiaci porozumeli úlohe, nakreslia jednoduchý dom. Komplexnejšia úloha môže byť nakresliť jednoduchý obraz podľa inštrukcií: <i>Napište svoje meno na papier vpravo dole. Nakreslite slnko v pravom hornom rohu a nakreslite tri mraky v hornej časti papiera. Vľavo dole nakreslite strom so 4 jablkami... Nadväzná aktivita môže byť opísať svoj obrázok niektorému členovi svojej rodiny, vyjadriť, čo sa žiakovi alebo žiačke na obrázku páči.</i></i></p>
KOMUNIKAČNÁ ÚROVEŇ A1		
<p>5.</p>	<p>Jednoduché texty z oblasti každodenného života žiakov zaraďované s cieľom rozvíjať funkcie jazyka: pozdraviť sa, predstaviť seba aj niekoho iného, informovať sa, niečo identifikovať, opísať, vyjadriť názor, vyjadriť radosť, smútok, vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť, žiadať niekoho o niečo a odpovedať na žiadosť</p> <p>Texty na počúvanie s porozumením umožňujúce žiakom porozumieť každodenným výrazom, ktoré sa týkajú uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb</p> <p>Texty na čítanie s vizuálnou oporou podnecujúce žiakov porozumieť krátkym jednoduchým správam a jednoduchým opisom</p>	<p><i>Správa novému spolužiakovi (Písomný/Ústny prejav)</i></p> <p>Každý žiak má za úlohu napísať jednoduchý krátky list/e-mail, napr. novému spolužiakovi, ktorému sa takto chce predstaviť. V liste/e-maile napíše o sebe, kde žije, s kým, aké má záľuby a pod. Alternatívou môže byť, že žiak a žiačka nahrá pre svojho nového spolužiaka krátke video alebo hlasovú správu, v ktorom rovnako predstaví seba, svoje záľuby a pod.</p> <p><i>Môj spolužiak/Moja spolužiačka (Ústny prejav/Počúvanie s porozumením/Písomný prejav)</i></p> <p>Úlohou každého žiaka je nahráť krátku hlasovú správu o sebe, o tom, čo má rád/rada, akú hudbu počúva, alebo čo robieva vo voľnom čase s tým, že v správe sa nepredstaví (nepovie svoje meno). Následne učiteľ rozpošle každému žiakovi a žiačke jednu hlasovú správu o inom spolužiakovi alebo inej spolužiačke. Na základe vypočutého textu je úlohou žiakov rozpoznať a určiť, o ktorého spolužiaka alebo spolužiačku ide a v krátkosti písomnou formou zhrnúť, čo sa o danej osobe dozvedeli (text bude písaný v tretej osobe).</p> <p><i>Príbeh v obrázkoch (Čítanie s porozumením)</i></p>

		<p>Každý žiak a žiačka dostane na prečítanie krátky príbeh alebo rozprávku, zároveň k textu dostane obrázky ilustrujúce dej príbehu/rozprávky, ktoré sú však poprehadzované. Úlohou žiakov a žiačok je na základe prečítaného textu usporiadať obrázky v správnom poradí. Ak nie je k dispozícii obrázkový materiál podporujúci text, alternatívnou úlohou môže byť, že žiaci a žiačky jednoduchý príbeh/rozprávku zilustrujú napr. do komiksovej podoby.</p>
KOMUNIKAČNÁ ÚROVEŇ A2		
6. – 9.	<p>Texty na počúvanie s porozumením umožňujúce žiakom porozumieť základným bodom v rečovom prejave na známe témy</p> <p>Texty na čítanie s porozumením, ktoré obsahujú frekventovanú slovnú zásobu a podnecujú žiakov vyhľadať a pochopiť konkrétne informácie</p> <p>Jednoduché texty vytvorené v rámci ústneho a písomného prejavu, ako sú jednoduché opisy prostredia, udalostí a činností, osobných skúseností</p> <p>Jednoduché texty z bežných životných situácií žiakov zaraďované s cieľom rozvíjať funkcie jazyka: informovať sa, niečo identifikovať, opísať, vyjadriť názor, vyjadriť radosť, smútok, vyjadriť plány, vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť, žiadať niekoho o niečo a odpovedať na žiadosť, porozprávať jednoduchý príbeh</p>	<p><i>Kvízové otázky (Počúvanie s porozumením)</i></p> <p>Každý žiak dostane audio nahrávku textu (dialóg, krátky príbeh, alebo pieseň na počúvanie) na témy, ktoré sú im známe. Ich úlohou je vypočuť si nahrávku a následne vytvoriť kvízové otázky (otvorené/uzavreté otázky, pravdivé/neppravdivé výroky a pod.), ktoré je možné využiť v ďalšej fáze vyučovacieho procesu ako aktivitu takisto rozvíjajúcu počúvanie s porozumením, len inou formou.</p> <p><i>Recept (Písomný prejav/ Čítanie s porozumením)</i></p> <p>Každý žiak napíše v jednoduchých bodoch recept na obľúbené jedlo, ktoré sa u nich doma varí, ale nevedú jeho názov. Následne si navzájom e-mailom vymenia recepty a hádajú, aké jedlo sa podľa receptu dá pripraviť. Odvážnejší žiaci a môžu podľa receptov skúsiť aj variť, výsledok odfotiť a zdieľať medzi spolužiakmi.</p> <p><i>Denník (Písomný prejav)</i></p> <p>Žiaci si počas trvania prerušeného vyučovania píšú „Karanténny denník“ – čo, v ktorý deň robili, alebo ako sa cítili.</p> <p><i>8 tipov, ako prežiť čas doma počas prerušeného vyučovania (Písomný/Ústny prejav)</i></p>

		<p>Každý žiak vytvorí poster s tipmi a radami, ako čo najlepšie zvládnuť toto pandemické obdobie doma. Na základe možností a schopností každého žiaka a žiačky, poster môže byť v papierovej, ale aj v digitálnej forme. Následne môžu svoje postery prezentovať a môže prebehnúť v triede diskusia, ktoré tipy alebo rady považujú za najužitočnejšie pre toto obdobie.</p>
--	--	--

DRUHÝ CUDZÍ JAZYK

VZDELÁVACIE CIELE

1. Prehlbovať u žiakov záujem o učenie sa cudzích jazykov a rozvíjať ich motiváciu prostredníctvom zmysluplných, zaujímavých a primeraných aktivít na počúvanie, čítanie s porozumením a ústny prejav.
2. Rozvíjať kompetencie žiakov tak, aby dokázali úspešne uskutočniť svoj komunikačný zámer v každodenných, praktických situáciách na príslušnej komunikačnej úrovni.

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRIKLADY AKTIVÍT
KOMUNIKAČNÁ ÚROVEŇ A1		
7. – 9.	<p>Texty na počúvanie umožňujúce žiakom porozumieť každodenným výrazom, ktoré sa týkajú uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb</p> <p>Veľmi krátke a jednoduché texty vytvorené v rámci ústneho a písomného prejavu</p> <p>Jednoduché texty z oblasti každodenného života žiakov zaradované s cieľom rozvíjať funkcie jazyka: pozdraviť sa, predstaviť sa aj niekoho iného, informovať sa, niečo identifikovať, opísať, vyjadriť názor, vyjadriť radosť, smútok, žiadať niekoho o niečo a odpovedať na žiadosť</p> <p>Texty na čítanie s vizuálnou oporou podnecujúce žiakov porozumieť krátkym jednoduchým správam a jednoduchým opisom</p>	<p><i>Môj spolužiak/Moja spolužiačka (Ústny prejav/Počúvanie s porozumením/Písomný prejav)</i></p> <p>Úlohou každého žiaka je nahráť krátku hlasovú správu o sebe, o tom, čo má rád/rada, akú hudbu počúva, alebo čo robieva vo voľnom čase s tým, že v správe sa nepredstaví (nepovie svoje meno). Následne učiteľ rozpošle každému žiakovi a žiačke jednu hlasovú správu o inom spolužiakovi alebo inej spolužiačke. Na základe vypočutého textu je úlohou žiakov a žiačok rozpoznať a určiť, o ktorého spolužiaka alebo spolužiačku ide a v krátkosti písomnou formou zhrnúť, čo sa o danej osobe dozvedel alebo dozvedela (text bude písaný v tretej osobe).</p> <p><i>Správa pre spolužiaka/spolužiačku (Písomný/Ústny prejav)</i></p> <p>Každý žiak má za úlohu napísať jednoduchý krátky list/e-mail napr. novému spolužiakovi/novej spolužiačke, ktorému/ktorej sa takto chce predstaviť. V liste/e-maile napíše o sebe, kde žije, s kým, aké má záľuby a pod. Alternatívou môže byť, že žiak nahrá pre svojho</p>

		<p>nového spolužiaka/novú spolužiačku krátke video alebo hlasovú správu, v ktorom rovnako predstaví seba, svoje záľuby a pod.</p> <p><i>Príbeh v obrázkoch (Čítanie s porozumením)</i></p> <p>Každý žiak dostane na prečítanie krátky príbeh alebo rozprávku, zároveň k textu dostane obrázky ilustrujúce dej príbehu/rozprávky, ktoré sú však poprehadzované. Úlohou žiakov je na základe prečítaného textu usporiadať obrázky v správnom poradí. Ak nie je k dispozícii obrázkový materiál podporujúci text, alternatívnou úlohou môže byť, že žiaci jednoduchý príbeh/rozprávku zilustrujú napr. do komiksovej podoby.</p>
--	--	---

POZNÁMKA

V rámci vyučovania a učenia sa cudzích jazykov v slovenských školách platí úrovňový model vzdelávania. Znamená to, že žiaci postupujú od najnižšej komunikačnej úrovne A 1.1 v primárnom vzdelávaní až po najvyššiu úroveň B2/C1 pri ukončení vzdelávania v gymnáziách. Výhodou úrovňového modelu vzdelávania je skutočnosť, že na dosiahnutie každej komunikačnej úrovne je stanovený priestor viacerých školských rokov. Obsah vzdelávania je rozdelený na dlhšie obdobie štúdia tak, aby žiaci dosiahli komunikačnú jazykovú úroveň A1 na konci 5. ročníka ZŠ a komunikačnú jazykovú úroveň A2 na konci 9. ročníka ZŠ.

Stanovenie pomeru a rozsahu jednotlivých aktivít a činností počas obdobia domáceho vzdelávania je plne v kompetencii učiteľov cudzích jazykov v závislosti od veku žiakov, ich individuálnych potrieb a materiálno-technického vybavenia, ktoré využívajú počas domácej prípravy.

Matematika a práca s informáciami

MATEMATIKA

VZDELÁVACIE CIELE

1. Riešiť problémy (pomocou matematiky).
2. Budovať priestorovú predstavivosť.

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRIKLADY AKTIVÍT
1.	Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 20	<p>Pokračovať v riešení úloh v pracovnom zošite (PZ).</p> <p>PZ by mal mať k dispozícii každý žiak, odporúčame prideľovať úlohy individuálne, v závislosti od schopností žiakov.</p> <p><i>Hra na obchod</i> (nakupovanie, platenie a vydávanie do 20 €)</p> <p>*Vytvorenie farebných prúžkov na sčítanie a odčítanie</p>
	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh	<p><i>Slovné úlohy v číselnom obore do 20</i></p> <p>K nepriamo sformulovaným úlohám viesť diskusiu (v prípade on-line vzdelávania), „preložiť“, preformulovať úlohu tak, aby žiak k nej vedel napísať príklad.</p> <p>ML nepriamo sformulované úlohy</p> <p>PL nepriamo sformulované úlohy 1</p>
	Triedenie	Dichotomické/trichotomické triedenie rôznych predmetov na základe vlastných kritérií.
	Orientácia v štvorcovej sieti	<p>Kreslenie obrázka v štvorcovej sieti na základe šípok.</p> <p>PL obrázok v štvorcovej sieti</p>
	Stavba z kociek	<p>Stavanie kociek na základe inštrukcií.</p> <p>PL stavba z kociek 1</p>
	Počítanie do 100 s prechodom cez základ 10	Pokračovať v riešení úloh v pracovnom zošite (PZ).

2.		<p>PZ by mal mať k dispozícii každý žiak, odporúčame pridelovať úlohy individuálne, v závislosti od schopností žiakov.</p> <p><i>Hra na obchod</i> (nakupovanie, platenie a vydávanie do 100 €)</p> <p><u>Aktivita</u>: Vytvoriť si tabuľku na sčítanie/odčítanie</p> <p>*Sčítanie a odčítanie v obore do 100</p>
	Písomné počítanie	<p>Riešiť príklady na písomné sčítanie a odčítanie bez/ s prechodom cez základ 10.</p> <p>*Písomné sčítanie bez prechodu cez základ 10</p> <p>*Písomné sčítanie s prechodom cez základ 10</p> <p>*Písomné odčítanie bez prechodu cez základ 10</p> <p>*Písomné odčítanie s prechodom cez základ 10</p>
	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh	<p><i>Slovné úlohy v číselnom obore do 100</i></p> <p>K nepriamo sformulovaným úlohám viesť diskusiu (v prípade on-line vzdelávania), „preložiť“, preformulovať úlohu tak, aby žiak k nej vedel napísať príklad.</p> <p>ML nepriamo sformulované úlohy</p> <p>PL nepriamo sformulované úlohy 2</p>
	Meranie	<p><u>Aktivita</u>: Odmerať zvolenou jednotkou (palce, stopy, lakeť, krok, piad', v centimetroch) rôzne predmety v domácnosti.</p>
	Stavby z kociek	<p>Určovanie počtu kociek v stavbe, priradenie pôdorysu k stavbe.</p> <p>PL stavby z kociek 2</p>
3.	Násobenie a delenie v obore násobilky	<p>Pokračovať v riešení úloh v pracovnom zošite (PZ).</p> <p>PZ by mal mať k dispozícii každý žiak, odporúčame pridelovať úlohy individuálne, v závislosti od schopností žiakov.</p> <p><u>Aktivita</u>: Vyrobiť si pomôcku na precvičovanie násobilky *Pomôcka na precvičovanie násobilky</p> <p>*Precvičovanie násobilky</p> <p>*Precvičovanie delenia</p>

	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh	<p><i>Slovné úlohy na násobenie a delenie v obore násobilky K nepriamo sformulovaným úlohám viesť diskusiu (v prípade on-line vzdelávania), „preložiť“, preformulovať úlohu tak, aby žiak k nej vedel napísať príklad.</i></p> <p>ML nepriamo sformulované úlohy</p> <p>PL nepriamo sformulované úlohy 3</p>
	Priestorová predstavivosť	<p>Dokresľovanie bodiek do siete kocky.</p> <p>PL hracia kocka</p>
	Stavby z kociek	<p>Určovanie počtu kociek v stavbe, priradenie pôdorysu k stavbe.</p> <p>PL stavby z kociek 3</p>
	Zmenšovanie, zväčšovanie v štvorcovej sieti	<p>Aktivita: Nakresliť si plán svojej vysnívanej izby (v štvorcovej sieti), nezabudnúť na dôležité časti, ako sú posteľ, skriňa, stôl, zohľadniť reálne veľkosti, napr. 10 cm = strana 1 štvorčeka.</p> <p>PL Podobné obrazy</p>
4.	Písomné sčítanie a odčítanie do 1000 s prechodom cez základ 10	<p>Pokračovať v riešení úloh v pracovnom zošite (PZ).</p> <p>PZ by mal mať k dispozícii každý žiak, odporúčame pridelovať úlohy individuálne, v závislosti od schopností žiakov.</p>
	Násobenie a delenie do 100	<p>Pokračovať v riešení úloh v pracovnom zošite (PZ).</p> <p>PZ by mal mať k dispozícii každý žiak, odporúčame pridelovať úlohy individuálne, v závislosti od schopností žiakov.</p> <p>*Násobenie 10, 100 a 1 000</p>
	Počítanie so zátvorkami	<p>Pokračovať v riešení úloh v pracovnom zošite (PZ).</p> <p>PZ by mal mať k dispozícii každý žiak, odporúčame pridelovať úlohy individuálne, v závislosti od schopností žiakov.</p> <p>ML Počítanie so zátvorkami</p>
	Sčítanie a odčítanie v číselnom obore do 10 000	<p>Pokračovať v riešení úloh v pracovnom zošite (PZ).</p> <p>PZ by mal mať k dispozícii každý žiak, odporúčame pridelovať úlohy individuálne, v závislosti od schopností žiakov.</p>
	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh	<p><i>Slovné úlohy</i></p>

		<p>K nepriamo sformulovaným úlohám viesť diskusiu (v prípade on-line vzdelávania), „preložiť“, preformulovať úlohu tak, aby žiak k nej vedel napísať príklad.</p> <p>ML nepriamo sformulované úlohy PL nepriamo sformulované úlohy 4</p>
	Hodiny – osová súmernosť	<p>Zobrazovanie času na ručičkových hodinách a ich osový súmerný obraz (os je 12 – 6).</p> <p>PL Ručičkové hodiny</p>
	Priestorová predstavivosť	<p>„Gúľanie“ hracej kocky, „obliekanie“ kocky.</p> <p>PL Hranie sa s kockou</p>
5.	Tabuľky a grafy	<p><u>Aktivita:</u> Zaznamenávať denný prírastok prípadov ochorenia COVID-19, vytvoriť týždenný graf.</p> <p>ML Tabuľky a grafy PL Počet pozitívne testovaných na COVID-19</p>
	Kombinatorika	<p>Manipulatívne riešenie úloh s kombinatorickou motiváciou.</p> <p>ML Kombinatorika</p>
	Osová a stredová súmernosť	<p>Kreslenie osovo a stredovo súmerných útvarov v štvorcovej sieti.</p> <p>ML Osová súmernosť, *Osová súmernosť ML Stredová súmernosť, *Stredová súmernosť</p> <p><u>Aktivita:</u> Navrhnuť ozdobenie rúška motívom v osovej súmernosti. <u>Aktivita:</u> Nájsť v domácnosti predmety, ktoré sú osovo/ stredovo súmerné.</p>
6.	<p>Obvod a obsah štvorca a obdĺžnika</p> <p>Premena jednotiek obsahu</p>	<p>Riešiť úlohy na obvod a obsah štvorca a obdĺžnika vrátane premeny jednotiek.</p> <p>ML Obsah štvorca a obdĺžnika *Obvod a obsah útvarov, *Obsah obdĺžnika, ML Premena jednotiek obsahu, *Premena jednotiek obsahu</p> <p><u>Aktivita:</u> Plocha podlahy, obkladu. Odmerať a vypočítať plochu, ktorá je obložená v kúpeľni, kuchyni.</p>

	Kombinatorika	Riešenie úloh s kombinatorickou motiváciou. ML Kombinatorika
7.	Mierka, priama a nepriama úmernosť	Riešiť úlohy (aj z praxe) s využitím priamej a nepriamej úmernosti (aj pomocou jednoduchej alebo zloženej trojčlenky). ML Mierka , * Mierka ML priama úmernosť , ML nepriama úmernosť * Priama a nepriama úmernosť <u>Aktivita:</u> Nakresliť/narysovať plán svojej izby, uviesť mierku plánu.
	Kombinatorika	Riešiť primerané kombinatorické úlohy, vrátane intuitívneho použitia pravidla súčtu a súčinu. ML Kombinatorika * Kombinatorické pravidlo súčinu
8.	Objem a povrch hranola	Riešiť slovné úlohy s využitím objemu alebo povrchu kocky, kvádra a hranola. * Objem a povrch trojbokého hranola ML Hranol <u>Aktivita:</u> Nájsť v domácnosti nádobu tvaru kocky/kvádra, odmerať jej hrany a vypočítať objem, teda koľko vody sa do nej zmestí, následne výpočet prakticky overiť. Rozvíjanie priestorovej predstavivosti. <u>Aktivita:</u> Vymyslieť dialóg dvoch geometrických telies, na základe ktorého by sa dali telesá identifikovať. PL Rozprávajú sa dve geometrické telesá
	Kružnica, kruh	Identifikovať základné prvky kruhu, kružnice. * Kruh a kružnica , * Kružnica a tetiva Riešiť slovné úlohy, ktoré využívajú výpočet obsahu alebo obvodu kruhu alebo dĺžku kružnice. * Obvod kruhu, dĺžka kružnice , * Obsah kruhu

		ML Kružnica a kruh
	Pravdepodobnosť a štatistika	Oboznámiť sa so základnými pojmami pravdepodobnosti a štatistiky. <u>Aktivita:</u> Urobiť jednoduché pravdepodobnostné experimenty, napr. hádzanie mincou, kockou. Riešiť jednoduché úlohy na pravdepodobnosť a štatistiku. ML Pravdepodobnosť ML Štatistika
9.	Podobnosť trojuholníkov	Využiť vlastnosti podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok. ML Podobnosť trojuholníkov * Úvod do podobnosti trojuholníkov * Vety o podobnosti trojuholníkov
	Štatistika	<u>Aktivita:</u> Zaznamenávať denný prírastok prípadov ochorenia COVID-19, vytvoríť graf. PL Vývoj pozitívne testovaných na COVID-19 <u>Aktivita:</u> Vymyslieť krátky dotazník pre spolužiakov na ľubovoľnú tému, poslať im ho a získané údaje spracovať do tabuľky a grafov.
	Grafické znázornenie závislostí	Riešiť slovné úlohy na využitie grafov priamej a nepriamej úmernosti. ML Grafické znázorňovanie závislostí

POZNÁMKA

Navrhnuté učivo, aktivity a zadania učiteľ vyberá s prihliadnutím na schopnosti a možnosti žiakov na ich realizáciu. Odporúčame využívať predovšetkým dostupné učebné pomôcky – učebnice a pracovné zošity, prípadne bežne dostupné predmety v domácnosti.

Človek a spoločnosť

VLASTIVEDA

VZDELÁVACIE CIELE

1. Skúmať, pozorovať a bádať krajinu od miesta svojho bydliska po jednotlivé regióny Slovenska.
2. Rozvíjať schopnosť orientovať sa na mape a vyhľadávať v nej potrebné informácie.
3. Budovať vzťah k svojej obci, regiónu a Slovensku.
4. Rozvíjať tvorivosť pri riešení zmysluplných úloh.

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRIKLADY AKTIVÍT
3.	Poznatky o svojej obci a budovanie pozitívneho vzťahu k nej Porozumenie, že súčasná podoba krajiny je ovplyvnená ľudskou činnosťou v minulosti	<p>Aplikačné tvorivé úlohy zamerané na obec a život v nej. Množstvo kvalitne spracovaných námetov k téme je dostupných na: architektiveskole.cz.</p> <p>Efektívnym spôsobom rozvíjania geografického myslenia žiakov je využiť ich osobnú geografiu.</p> <p><i>Ako si žiaci tvoria svoje mentálne mapy bezprostredného okolia?</i> Zadajte im úlohu nakresliť mapu ich cesty do školy, na ktorej vyznačia viaceré pre nich dôležité body (križovatka, zaujímavý dom, stromoradie, schody...).</p> <p>Ak chodia žiaci aspoň občas na výlet, môžu si tvoriť svoje vlastné cestovateľské denníky, v ktorých opíšu zážitky, čo ich zaujalo, čo videli, cítili a počuli. Súčasťou môže byť vlastnoručne nakreslená mapa doplnená o fotografie.</p> <p>Pripravte žiakom sériu zaujímavých historických fotografií, ktoré zobrazujú im blízku krajinu a život ľudí v minulosti. Žiaci môžu porovnávať historické fotografie so súčasnosťou, napísať list predkom do minulosti či potomkom do budúcnosti. Kvalitné historické fotografie sú v databázach projektov Hungaricana,</p>

		<p>v digitálnych záznamoch Ústavu etnológie a sociálnej antropológie SAV alebo na webovej stránke Slovensko na historických fotografiách.</p> <p>Žiaci sa môžu oboznámiť s digitálnymi mapami a leteckými snímkami okolia ich bydliska na webovej stránke Mapy.cz. <i>Dokážu na nich identifikovať polohu svojho bydliska, školy, významných budov v obci a jej okolí?</i> Zaujímavé tipy na výlety zas nájdú na mape stránky vypadni.sk.</p> <p>Svet za oknom – Žiaci sú doma a krajinu môžu spoznávať prevažne spoza okna. Využite to na jednoduchú aktivitu, v ktorej odfotia svoj pohľad z okna a doplnia k nemu anotáciu. <i>Čo z neho vidia (aké vrchy, budovy...), ako to na nich pôsobí, aký by bol ich vysnívaný pohľad z okna?</i></p>
<p>4.</p>	<p>Orientácia na mape Slovenska Zaujímavé prírodné, kultúrne a historické pamiatky Slovenska Kreatívne spracovanie získaných geografických poznatkov</p>	<p><i>Aplikačné úlohy na prácu so všeobecno-geografickou mapou Slovenska</i></p> <p>Vyhľadať trasu medzi dvomi zvolenými miestami pomocou nástroja v digitálnej mape (Google Mapy alebo Mapy.cz). Na digitálnej mape vyhľadať vybrané mestá, národné parky, hrady a zámky Slovenska. Žiaci môžu vyhľadávať aj zaujímavé turistické či cykloturistické trasy a zistiť ich vzdialenosť či prevýšenie.</p> <p>Žiaci vytvoria jednoduchú mapu svojich doteraz navštívených miest, atrakcií a pod. na Slovensku. Prípadne mapu atrakcií, ktoré by v budúcnosti radi navštívili. Pracovať môžu s encyklopédiami, portálmi cestovného ruchu jednotlivých regiónov alebo s webovými stránkami, ako sú slovakia.travel či vypadni.sk.</p> <p>Virtuálne expedície, na ktorých žiaci cestujú do vybraných miest a regiónov Slovenska. Inšpirovať sa dá na príklade vytvorených úloh k Bratislave.</p> <p>V archíve relácie Bola raz jedna povesť, ktorú vysiela Rádio Junior sú dostupné nahrávky povestí k množstvu obcí, hradov a oblastí Slovenska. Vyberte žiakom povesti, ktoré sa vzťahujú na</p>

		<p>váš región a pripravte k nim sériu otázok a úloh. Vypočutú povesť môžu žiaci nakresliť aj ako jednoduchý komiks.</p> <p>Tvorba modelu vybranej pamiatky Slovenska z ľubovoľného materiálu (papier, plastelína, lego, drevené kocky...) a jeho následná prezentácia.</p> <p>Tvorba reklamných sloganov a stručného propagačného textu cestovného ruchu vybranej obce, regiónu, pohoria a pod.</p> <p>Žiaci graficky navrhnu a napíšu pohľadnicu z nimi vybraného miesta na Slovensku.</p> <p><i>Čo všetko máme doma zo Slovenska?</i> – Žiaci majú za úlohu preskúmať doma špajzu, chladničku či ďalšie miesta v domácnosti a vytvoriť zoznam produktov vyrobených na Slovensku. Výsledok zapíšu do tabuľky, doplnia fotografiami, prípadne mapou.</p>
--	--	--

VZDELÁVACIE CIELE

1. Rozvíjať geografické myslenie žiakov – schopnosť vyhľadať, porovnať, zhodnotiť, syntetizovať a prakticky využiť geografické informácie z rôznych zdrojov (mapy, texty, tabuľky, grafy, obrázky, fotografie, videá a pod.).
2. Rozvíjať záujem o okolie, aktuálne dianie vo svete, na konkrétnych príkladoch ukazovať využitie geografie v každodennom živote.
3. Rozvíjať tvorivosť pri riešení zmysluplných úloh.
4. Pochopiť zložitosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek.

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRÍKLADY AKTIVÍT
5.	Práca s mapou Kreatívne spracovanie získaných geografických poznatkov Získavanie a fixácia geografických poznatkov	<p><i>Rozumejú žiaci tomu ako vzniká mapa? Poznajú a dokážu správne používať mapové symboly či mierku?</i></p> <p>V aktivite Záhada ostrova Nukupule majú za úlohu nakresliť mapu fiktívneho ostrova podľa slovného opisu a tak si precvičia nielen prácu s mapou, ale aj čitateľskú gramotnosť. Žiaci môžu pracovať aj na voľnejšom zadaní a tvoriť vlastné mapy ich vymyslených svetov.</p> <p>Piataci by mali byť schopní „čítať“ turistickú (topografickú) mapu, preto môžu pracovať na úlohách, ktoré sú zamerané na polohopis a výškopis. Voľne dostupnú podrobnú turistickú mapu ponúka napríklad portál Mapy.cz. Žiaci sa môžu venovať aj tvorbe modelu povrchu z plastelíny. Po bezplatnej registrácii je opis aktivity dostupný na Orbis Pictus.</p> <p>Vhodnými úlohami na precvičovanie práce s mapou sú rôzne pátracie hry zamerané na vyhľadávanie v školskom atlase. Žiaci môžu vyhľadávať miesta pomocou súradníc, vyhľadávať názvy geografických prvkov k písmenám abecedy, vyhľadávať podľa</p>

		<p>slovného opisu (<i>na západnom pobreží, severne od...</i>). V prípade, že žiaci atlas nemajú, možno použiť online atlas.</p> <p>Rozvíjať prácu so satelitnými snímkami a fotografiami umožňuje aktivita Mapový detektív.</p> <p>Efektívnym spôsobom rozvíjania geografického myslenia je využiť osobnú geografiu žiakov.</p> <p><i>Ako si tvoria svoje mentálne mapy bezprostredného okolia? Zadaťte im úlohu nakresliť mapu ich cesty do školy, na ktorej vyznačia viaceré pre nich dôležité body (križovatka, zaujímavý dom, stromoradie, schody...).</i></p> <p>K mapám a mapovej tvorbe vznikla aj séria zaujímavých krátkych videí, ktorú pripravilo Slovenské múzeum máp. Žiakom priblížia základy kartografie a oboznámia ich s históriou tvorby máp vo svete a na Slovensku.</p> <p>Ťažiskovým učivom geografie 5. ročníka sú rozmanité typy krajín na Zemi, v ktorých sa premietajú viaceré geografické aspekty (vzdialenosť od rovníka či oceánu, nadmorská výška, podnebné pásmo, vodstvo, vplyv ľudskej činnosti a pod.). Práve typy krajín preto vnímame ako kľúčovú tému, ktorej by sa do konca školského roka mala venovať zvýšená pozornosť. Žiaci o nich môžu vyhľadávať informácie na internete alebo v encyklopédiách a vybraný typ krajiny následne spracovať do podoby jednoduchého 3D modelu (diorámy), na ktorom typ krajiny predstavia.</p> <p>Učivu o podnebí a počasí sa môžu žiaci venovať bádateľsky orientovanými aktivitami. Napríklad tak, že si doma vytvoria viaceré meteorologické pomôcky na predpovedanie počasia.</p> <p>Viaceré témy geografie pre 5. ročník sú spracované v edukačných videách a k nim vytvorených interaktívnych učebných materiáloch v balíkoch projektu Fenomény sveta.</p>
--	--	--

<p>6.</p>	<p>Prepojenia nášho každodenného života so životom ľudí v iných častiach sveta</p> <p>Porovnanie, posúdenie a prezentácia (jednoduchá analýza a interpretácia) geografických informácií v rôznej podobe (texty, grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.).</p> <p>Interpretácia máp rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe</p> <p>Orientácia na mape, vyhľadávanie polohy vybraných geografických prvkov na mape Afriky a Ázie</p> <p>Získanie a fixácia základných poznatkov z geografie Afriky a Ázie</p> <p>Kreatívne spracovanie získaných geografických poznatkov</p>	<p><u>Pôvod môjho oblečenia</u> – Žiaci preskúmajú svoj šatník a zistia, z ktorých štátov sveta pochádza ich oblečenie. Výsledky spracujú v tabuľke, grafe a kartograme. Princíp aktivity je možné využiť aj na zmapovanie pôvodu potravín, hračiek, elektroniky a ďalších výrobkov, ktoré nájdú žiaci vo svojej domácnosti.</p> <p><u>Cesta do školy</u> – Žiaci porovnajú svoju cestu do školy so spôsobom dopravy za vzdelaním ich rovesníkov zo sveta. Pracujú s fotografiami, mapou a textom.</p> <p>Riešenie aplikačných úloh zameraných na <i>Afriku</i> a <i>Áziu</i>, ktoré sú založené na čítaní tematických máp, jednoduchších grafov a infografík. Ak nemajú žiaci doma školské atlasy, dá sa využiť <u>digitálny on-line atlas českého portálu Mapy.cz</u>, ktorý obsahuje aj dve vytvorené ukážkové lekcie.</p> <p>Viacere aplikačné úlohy k svetadielom <i>Afrika</i> a <i>Ázia</i> možno nájsť v návrhoch bádateľsky zameraných scenárov vyučovacích hodín: <u>Obyvateľstvo a sídla Afriky</u>, <u>Hospodárstvo Afriky</u>, <u>Obyvateľstvo a sídla Ázie</u>, <u>Hospodárstvo Ázie</u>.</p> <p>Využití možno tiež dostupné a u žiakov obľúbené on-line mapové hry na webových stránkach <u>umimefakta.cz</u>, <u>Seterra</u> alebo <u>geograf.in</u>.</p> <p>Komplexne spracované interaktívne on-line kvízy ku všetkým témam regionálnej geografie <i>Ázie</i> sú dostupné <u>na tomto odkaze</u>. Nezameriavajú sa len na znalosti faktov, ale obsahujú aj rôznorodé aplikačné úlohy na prácu s mapami a grafmi. On-line testy pre tieto témy učiva ponúka aj webová <u>stránka Alf</u>.</p> <p>Žiaci spracujú vybranú tému z geografie <i>Afriky</i> či <i>Ázie</i> (pamiatky UNESCO, prírodné zaujímavosti, najväčšie mestá, najvyššie vrchy a pod.) v podobe mapového príbehu v Google Earth (<u>návod pre žiakov v slovenčine</u>) alebo ako kreslenú mapu, plagát, jednoduchú webstránku či vedomostnú hru alebo kvíz.</p>
-----------	---	---

<p>7.</p>	<p>Orientácia na mape, vyhľadávanie polohy vybraných geografických prvkov na mape Európy</p> <p>Praktická aplikácia získaných informácií využiteľná v živote žiakov</p> <p>Porovnanie, posúdenie a prezentácia (jednoduchá analýza a interpretácia) geografických informácií v rôznej podobe (texty, grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.)</p> <p>Tvorba jednoduchých tematických máp</p> <p>Získanie a fixácia základných vedomostí z geografie Európy</p>	<p>Na rozvoj orientácie na mape <i>Európy</i>, určovanie polohy geografických prvkov (napr. štátov) možno využiť dostupné a u žiakov obľúbené on-line mapové hry na webových stránkach umimefakta.cz, Seterra a geograf.in.</p> <p>Žiaci naplánujú svoj týždňový zahraničný výlet vo vybranom európskom štáte. Musia pritom brať do úvahy všetky praktické náležitosti cesty a nezabudnúť na vopred stanovený rozpočet. Výstupom môže byť interaktívny mapový príbeh v Google Earth. Inšpiráciou k aktivite môže byť toto zadanie.</p> <p>Žiaci vyhľadajú a prezentujú informácie o počasí v Európe (SHMÚ, Windy.com). Ak radi nahrávajú vlastné videá, môžu sa zahrať na meteorológov a vytvoriť jednoduchú predpoveď počasia.</p> <p>Žiaci porovnajú dva alebo tri vybrané štáty Európy pomocou Venneho diagramu. Údaje na kategorizáciu môžu mať žiaci vopred zadané, nadanejší žiaci ich môžu vyhľadať a do diagramu zaradiť aj sami.</p> <p>Žiaci vytvoria jednoduchú tematickú mapu (kartogram), ktorá zobrazuje populáciu v štátoch Európy. Využiť môžu on-line nástroj Mapchart.</p> <p>Komplexne spracované interaktívne on-line kvízy k viacerým témam učiva z geografie <i>Európy</i> sú dostupné na tomto odkaze. Nezameriavajú sa len na znalosti faktov, ale obsahujú aj rôznorodé aplikačné úlohy na prácu s mapami a grafmi. On-line testy pre všetky učivá ponúka aj webová stránka Alf.</p>
<p>8.</p>	<p>Praktická aplikácia získaných informácií využiteľná v živote žiakov spojená s rozvojom kritického myslenia a kreatívnym riešením úloh</p> <p>Porovnanie, posúdenie a prezentácia (jednoduchá analýza a interpretácia) geografických informácií v rôznej podobe (texty, grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie a pod.)</p> <p>Rozvoj čitateľskej gramotnosti</p>	<p>Žiacka cestovná kancelária – Žiaci majú za úlohu pripraviť poznávaciu cestu po Slovensku pre zahraničných turistov podľa ich konkrétnych požiadaviek. Počas práce pracujú s turistickými portálmi na internete (mapa atrakcií na vypadni.sk, slovakia.travel, regionálne turistické portály, ako sú</p>

	<p>Kreatívne spracovanie získaných geografických poznatkov</p>	<p>kosciceregion.com, centralslovakia.eu a pod.). Výstupom je informačná brožúrka s mapou.</p> <p>Vhodnou alternatívou môže byť zameranie aktivity na možnosti cestovného ruchu v okrese, ktoré nasmeruje žiakov k hlbšiemu spoznávaniu ich blízkeho okolia.</p> <p>Aplikačné úlohy na prácu s tematickými mapami a grafmi so zameraním na obyvateľstvo a sídla Slovenska. Žiaci pracujú s interaktívnym online atlasom. Ďalšie digitálne mapy Slovenska vhodné na využitie pri dištančnom vzdelávaní žiakov sú dostupné na tomto odkaze. Pomocou detailných topografických máp a ortofotomáp Slovenska na webovom portáli Mapy.cz môžu žiaci vyhľadávať trasy medzi vybranými miestami na mape, plánovať turistické výlety v okolí a pod.</p> <p>Malo by byť nad Jánošíkovom vybudované lyžiarske stredisko? – prostredníctvom aktivity sa žiaci oboznámi s kladnými a zápornými stránkami budovania lyžiarskych stredísk. Jej cieľom je tvorba žiackych rozhodnutí na základe práce s informáciami a vcítania sa do rolí viacerých vybraných aktérov rozhodovacieho procesu. Odpoveď na základnú otázku preto nemá vopred stanovenú kladnú alebo zápornú odpoveď. Je na samotných žiakoch, ku ktorej z odpovedí sa priklonia. Aktivita simuluje realitu, pracuje s fiktívnou obcou Jánošíkovo.</p> <p>Žiaci pracujú s textami článkov o živote v slovenských obciach z reportáží Tak si tu žijeme. Život vo vybraných obciach porovnávajú so životom vo svojej obci, hľadajú spoločné a odlišné. Podľa reportáží sa môžu pokúsiť napísať podobný text o svojej obci.</p> <p>Svet za oknom – Žiaci sú doma a krajinu môžu spoznávať prevažne spoza okna. Využiť možno jednoduchú aktivitu, v ktorej odfotia svoj pohľad z okna a pridajú mu anotáciu. <i>Čo z neho vidia</i></p>
--	--	---

		<p>(aké vrchy, budovy...), ako to na nich pôsobí, aký by bol ich vysnívaný pohľad z okna?</p> <p>Žiaci vytvoria jednoduché didaktické hry o geografii Slovenska alebo vybranej oblasti či obci pomocou rôznych šablón na tvorbu hier v PowerPointe, alebo v nástroji Kahoot! či Purpose Games.</p>
<p>9.</p>	<p>Podobnosti a rozdielnosti nášho života so životom ľudí v rôznych častiach sveta. Tolerancia k inakosti a empatie k ľuďom s iným kultúrnym či ekonomickým zázemím</p> <p>Zložitost krajiny a silná vzájomná previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek/najväčšie problémy ľudstva a ich vhodné riešenia</p> <p>Orientácia na mape, vyhľadavanie polohy vybraných geografických prvkov na mape Ameriky a Austrálie</p> <p>Kreatívne spracovanie a aplikácia získaných geografických poznatkov</p> <p>Získanie a fixácia základných poznatkov z geografie Ameriky a Austrálie</p>	<p><i>Ako žijú ľudia vo svete?</i> – Žiaci sa vydajú na virtuálnu návštevu do vybraných domácností (rodín) na stránke projektu Dollar Street. Spoznávanie príbehov a životov vybraných rodín vo svete namiesto „suchých“ ekonomických ukazovateľov, môže napomôcť k zmene stereotypných predstáv, ktoré v sebe o ľuďoch z odlišného kultúrneho a ekonomického prostredia neraz nosíme. Zadanie aktivity je dostupné na Orbis Pictus po bezplatnej registrácii.</p> <p>Žiaci môžu pracovať s vybranými edukačnými videami a k nim vytvorenými interaktívnymi učebnými materiálmi v balíčkoch projektu Fenomény sveta.</p> <p>Žiaci si môžu pozrieť celý dokumentárny film <i>Domov</i> (Home), ktorý je v slovenčine dostupný na tomto odkaze. Cesta po 50 krajinách sveta je ódou na krásu a harmóniu našej planéty. Úvodná časť filmu divákov oboznamuje s vývojom Zeme, fungovaním prírodných systémov a nástupom človeka. Film hovorí o problémoch životného prostredia a súčasných výzvach, ktorým ako ľudstvo čelíme. K filmu možno vopred pripraviť sériu otázok a úloh.</p> <p>Na rozvoj orientácie na mape <i>Ameriky</i> a <i>Austrálie</i>, určovanie polohy geografických prvkov (napr. štátov) možno využiť dostupné a u žiakov obľúbené on-line mapové hry na webových stránkach umimefakta.cz, Seterra a geograf.in.</p> <p>Žiaci spracujú vybranú tému z geografie <i>Ameriky</i> alebo <i>Austrálie</i> v podobe mapového príbehu v Google Earth (návod pre žiakov v slovenčine) alebo ako kreslenú mapu, plagát, jednoduchú webstránku či vedomostnú hru alebo kvíz.</p>

		<p>Žiaci 9. ročníka by mali mať už široké geografické vedomosti. <i>Vedia ich aj aplikovať, dať ich do súvislosti a využiť ich v originálnej podobe?</i> Zistiť to možno cez zadanie s úlohou vymyslieť svoj vlastný fiktívny štát.</p> <p>Zahrajte sa so žiakmi (cez nástroj na organizáciu on-line videohovorov, ktorý využívate) didaktickú hru venovanú opakovaniu učiva o Severnej Amerike.</p> <p>On-line kvízy k učivám z geografie <i>Ameriky</i> a <i>Austrálie</i> sú dostupné na: Alf.</p>
--	--	---

POZNÁMKA

Kľúčové učivo a **Návrhy/príklady aktivít** sú koncipované rámcovo, čím dávajú učiteľovi slobodu v ich napĺňaní, môže ich bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe aktivít s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti, už osvojené vedomosti a zručnosti žiakov, ako aj materiálo-technické vybavenie, ktoré majú k dispozícii počas domácej prípravy.

V rámci vyučovania geografie odporúčame:

- ✓ zamerať sa predovšetkým na rozvíjanie základných cieľov geografie, nie na rigidné napĺňanie jej výkonových štandardov;
- ✓ využívať aplikačné úlohy, ktoré rozvíjajú najmä praktické schopnosti, nie zadania na memorovanie vzájomne neprepojených faktografických poznatkov;
- ✓ nesnažiť sa „prebrať“ predpísané učivo za každú cenu, skôr sa venovať prehlbovaniu už nadobudnutých vedomostí a schopností;
- ✓ pracovať s rôznymi zdrojmi geografických informácií, ako sú mapy, grafy, tabuľky, fotografie, videá a pod.;
- ✓ rozvíjať kreativitu žiakov prostredníctvom tvorivých úloh;
- ✓ využívať záujmy, skúsenosti a „osobnú geografiu“ žiakov, zároveň brať ohľad na súčasné obmedzenia;
- ✓ rozvíjať záujem o okolie, aktuálne dianie vo svete, na konkrétnych príkladoch ukazovať využitie geografie v každodennom živote;
- ✓ vyčleniť si pre žiakov čas na konzultačné hodiny, počas ktorých sa na vás môžu obrátiť.

VZDELÁVACIE CIELE

1. Identifikovať odkazy minulosti na súčasnosť a každodenný život
2. Určiť na základe vedomostí o historickom vývoji sveta výhody a nevýhody globálnych tendencií
3. Zhodnotiť dopady historického vývoja na obraz súčasného Slovenska

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRIKLADY AKTIVÍT
5.	Druhy komunikácie medzi ľuďmi (história a súčasnosť) Príbeh z minulosti svojho regiónu	<p>Námety na uvažovanie a písomné spracovanie pre žiakov <i>Ktoré komunikačné médiá využívate najčastejšie? – možnosť vytvorenia tabuľky s frekvenciou využívania počítača, notebooku či tabletu, TV, rádia, novín, mobilu (na telefonovanie) atď. napríklad na týždennej báze.</i> <i>Ako podľa vás vyzeral život ľudí v čase, keď ešte neboli tak rozvinuté alebo dokonca vynájdené moderné komunikačné technológie?</i> <i>Ako by sme fungovali v súčasnej kríze bez prístupu k informačným zdrojom? Ako by sme sa kontaktovali a odovzdávali si nové informácie? – priestor na kreativitu, hľadanie alternatívnych riešení</i></p> <p>Ďalšie podnety na prácu <i>Analytická časť učebníc Dejepis. Stretnutie s minulosťou; Dejepis 5. Pátrame po minulosťi; Dejepisná čítanka 2: napríklad technologický postup, prostredníctvom ktorého riešia tieto problémové otázky: Prečo naše oko musí vyvinúť väčšie úsilie, aby sme prečítali a porozumeli textu, ktorý je písaný rukou? Prečo tlačný text vytvára na rozdiel od rukopisného textu väčší dojem usporiadanosti, presnosti, rovnomernosti, pravidelnosti? Prečo pisári kritizovali vynález kníhtlače a nesúhlasili s ním?</i></p> <p>Vlastný historický výskum</p>

		<p>Spomienky starých rodičov a príbuzných na predchádzajúce prípady epidémií (pandémií) a vojen v minulosti (možnosť pripraviť si krátke interview s otázkami a zahrať sa na novinárov pátrajúcich po zisťovaní príčin a dôsledkov šírenia chorôb a vojen, tendenciách správania sa ľudí v krízových obdobiach, okolnostiach odhaľovania schopnosti riešiť núdzové situácie a pod.), príp. o živote v regióne z obdobia, keď boli vo veku ich vnúčať.</p> <p>K téme náboženstiev <i>Atetizmus vs náboženstvo</i> Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=w4Bjtbwu-Jc</p>
6.	<p>Antika (v prítomnosti), Limes Romanus Sociálne skupiny (stredoveká spoločnosť)</p>	<p>Pátranie po odkaze antiky v našej prítomnosti <i>Za čo by sme mohli byť povďační starým Grékom a Rimanom?</i> <i>Kde všade možno hľadať prejavy, stopy po antickej kultúre?</i> <i>Aký je jej odkaz pre našu prítomnosť?</i></p> <p>Práca so slovníkom a/alebo internetom Vyhľadať slová vo svojom materinskom jazyku, ktoré majú grécky alebo latinský pôvod.</p> <p>Práca s Dejepisnou čítankou 1 Príbeh <i>O Zázračnom daždi na Hrone</i> <u>Námety na spracovanie:</u> <i>Prečo sa starí Rimania ocitli na území dnešného Slovenska?</i></p> <p>Možné inšpirácie <i>Uvarili sme 2000 rokov starý koláč, rímsky recept</i> Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=fbdpxGKRBQU <i>Uvarili sme 2000 rokov starú polievku, rímsky recept</i> Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=SlmcOLFrtQ <u>Tip na on-line vyhľadávanie:</u> Gerulata, Laugaricio</p> <p>Projekt do konca školského roka</p>

		Zostaviť turistického sprievodcu o divoch starovekého sveta (žiaci k tomu môžu vytvoriť aj mapu s pomenovaním týchto miest, ich umiestnením do niektorej starovekej ríše, krátkym opisom historického významu a prípadne aj lokalizovaním do niektorého z dnešných štátov – využitie vedomostí z geografie; spracovanie môže byť napr. vo forme prezentácie).
7.	Zámorské objavy (objavovanie a podmaňovanie sveta)	<p>Práca s Dejepisnou čítankou a/alebo pozerať vybraného dokumentu a/alebo čítať vybraného odborného textu o zmene objaviteľov „nového“ sveta na dobyvateľov.</p> <p>Texty z Dejepisnej čítanky: <i>Kolumbovo vajce; Ako Vasco Balboa objavil Tichý oceán; Hľadanie Eldoráda a Čím Amerika obohatila ľudstvo.</i></p> <p>Námety na diskusiu a premýšľanie</p> <p><i>Čo ľudí viedlo k tomu, že kvôli objavovaniu vzdialených svetov, krajín riskovali svoj život?</i></p> <p>Tip na učebnú aktivitu</p> <p>Film alebo kniha s tematikou o pôvodných obyvateľoch Ameriky, otroctva, boja o nezávislosť alebo z obdobia vojny Juh proti Severu a pod. a ich porovnanie so súčasnými Spojenými štátmi, príp. identifikácia historických nepresností. Cieľom je dopracovanie sa k uspokojivej odpovedi pri zohľadnení historických, spoločenských, geografických aj etických súvislostí.</p>

<p>8.</p>	<p>Moderný slovenský národ</p>	<p>Slovenské národné hnutie Porovnať ciele slovenského národného hnutia v 19. storočí podľa subjektívneho uváženia do troch kategórií – dôležité, neutrálne, nedôležité. Nosné dokumenty: <i>Žiadosti slovenského národa</i>, <i>Memorandum národa slovenského</i>. Žiaci si môžu svoje rozdelenie zdieľať cez aplikácie, uviesť argumenty pre delenie a porovnať si, čo bolo voľakedy len snom a čo je dnes realitou na Slovensku, a čo bolo pre predkov prioritou a dnes si to často nevieme dostatočne vážiť.</p> <p>Vystáhovalectvo v čase Rakúsko-Uhorska Identifikovať z vybraných dokumentov poskytnutých žiakom dôvody vystáhovalectva v čase Rakúsko-Uhorska a porovnať ich so súčasnými príčinami. Opísať dôsledky (výhody aj nevýhody) vystáhovalectva v minulosti a v súčasnosti.</p> <p>K téme reformácie Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=7Hi7g9UHGJY Ďalšie podnetné materiály nájdete v <i>Dejepisnej čítanke</i>.</p> <p>Inšpirácie k ČSR (1918 – 1939) <i>O Milanovi Rastislavovi Štefánikovi</i> Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=he_HBwet2lo <i>Vznik ČSR</i> Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=YOeGXEm2wao <i>Ako sa žilo v ČSR</i> Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=rj2hhhdh9A</p>
-----------	--------------------------------	--

<p>9.</p>	<p>Spracovať spomienky svedka augustových udalostí Zistiť konkrétne prejavy „normalizácie“ v každodennom živote</p>	<p>Podnety Analytická časť učebnice <i>Dejepis 9. Pátrame po minulosti; Dejepisná čítanka 4</i> (pozn. texty orientujú žiakov na každodennosť i možnosti pátrania v rodinnej histórii). Pozrieť si film alebo TV dokument o životnom príbehu <i>Jána Palacha</i> alebo iného horlivého odporcu návratu totality do Československa po krátkom období uvoľnenia diktatúry (Pražská jar). Po pozretí filmu alebo dokumentu sa môžete žiakov opýtať cez on-line komunikáciu: <i>Aký dojem vo vás zanechal životný príbeh danej osoby? Pokladáte jeho obetu za správne rozhodnutie? Je vznešená myšlienka (napr. exemplárny protest vo forme samovraždy na verejnosti) hodná obety vlastného života, ktorý by za bežných okolností mal byť sám o sebe najväčšou hodnotou? Ako by ste reagovali vy na pocity nespravodlivosti, krivdy, okupácie, straty ideálov a pod.?</i></p> <p>Námet na film <i>Horiaci ker</i> – zahŕňa realistický obraz atmosféry vo vtedajšej spoločnosti Dostupné na: https://www.csfed.cz/film/313105-horici-ker/prehled/ Pri sprítomňovaní reálnych podmienok panujúcich u nás v období normalizácie obráťte pozornosť na materiály <i>Ústavu pamäti národa</i> a využite ich pri zadávaní úloh žiakom. <i>Informačné letáky pre žiakov</i> Dostupné na: https://www.upn.gov.sk/sk/informacne-letaky-pre-studentov/ <i>Svedkovia z obdobia neslobody</i> – projekt oral history Dostupné na: https://www.upn.gov.sk/sk/projekt-oral-history-svedkovia-z-obdobia-neslobody/ <i>Kompletný podporný materiál k tematike okupácie</i> Dostupné na: https://www.21august1968.sk/ <i>Kompletný podporný materiál k tematike Nežnej revolúcie</i> Dostupné na: https://www.17november1989.sk/</p>
-----------	---	---

		<p>Existuje aj možnosť opýtať sa rodičov a starých rodičov na ich skúsenosti s obdobím normalizácie. Žiaci si môžu zaznamenávať odpovede a vytvoriť hodnotiacu tabuľku pozitív a negatív. Na ich základe identifikujú, či sa rodičom a starým rodičom žilo lepšie za predchádzajúceho nedemokratického režimu alebo teraz. K zisteniam môžu pridať aj vlastnú reflexiu, založenú na skúsenostiach s moderným svetom, slobodou a demokratickým zriadením (vyvodenie logických záverov o hodnote slobody a demokracie).</p> <p>Edukačná hra</p> <p>Zahrajte sa s rodinnými príslušníkmi internetovú spoločenskú hru, ktorá okrem zábavy obohatí vaše vedomosti a umožní zaspomínať si na revolučný rok 1989. Hra je v českom jazyku, ale veríme, že to nebude prekážkou pre jej využitie na edukačné účely.</p> <p><i>Akcia sloboda</i></p> <p>Dostupné na: https://www.ceskatelevize.cz/program/akcesvoboda/</p> <p><i>O Charte 77</i></p> <p>Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=bYjtgi1qBJU</p> <p><i>O Nežnej revolúcii</i></p> <p>Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=0oKwRteEXak&t=68s</p> <p><i>Berlínsky múr</i></p> <p>Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=0N4TcW_QWZk</p> <p>K téme 2. svetovej vojny</p> <p>Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=WPv_UMqcdFk</p> <p><i>O Slovenskom národnom povstaní</i></p> <p>Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=d2viJJetKwY</p> <p>O extrémizme</p> <p>Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=m4TnBvJeOPw</p> <p>O vzniku Európskej únie</p> <p>Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=typXzXSbZDM</p>
--	--	--

POZNÁMKA

Kľúčové učivo a **Návrhy/príklady aktivít** sú koncipované rámcovo, čím dávajú učiteľovi slobodu v ich napĺňaní, môže ich bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe aktivít s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti, už osvojené vedomosti a zručnosti žiakov, ako aj materiálno-technické vybavenie, ktoré majú k dispozícii počas domácej prípravy.

Uvedené učebné situácie predstavujú možné podnety na tvorbu korešpondenčných učebných úloh, ktoré nevyžadujú výlučne len faktografiu. Súčasne sú podnetom na spestrenie interpretačných možností učiteľov na dlhodobej ceste k „živému slovu.“

Predpokladom postupu viac do tematickej hĺbky, a nie stále len do chronologickej šírky, je naša spôsobilosť výraznejšie prepracúvať, rekonštruovať vymedzený tematický celok učiva, „nič nenechať tak, ako sa nám to predkladá.“ Výsledkom takéhoto postupu je vyberať pre žiakov predovšetkým také historické udalosti, javy, procesy, pojmy, ktoré prispeli v minulosti k výraznej zmene a mali dlhodobé dôsledky pre ľudskú spoločnosť. Súčasne vyberať ich aj podľa toho, ako prispeli k vyjasneniu trvalých alebo naopak novo sa objavujúcich problémov či výziev, ktoré mali vplyv na život v minulosti alebo nás ovplyvňujú až do našej prítomnosti. Napríklad takýmto exemplárnym fenoménom je kníhtlač ako počiatok mediálneho sveta, ktorá je súčasťou výučby v 5. i 7. ročníku základnej školy. Historický význam tohto fenoménu, ktorý ovplyvňuje aj našu prítomnosť, oprávňuje učiteľov, aby ho zvýraznili tematicky do hĺbky v danej obsahovej šírke, do ktorej patrí, najmä v zmysle ako fungovala, čo spôsobila, a nie prevažne, že len bola. Je to konkrétny príklad, ako si máme vyberať učebný obsah, ktorý by lepšie fungoval v elektronickej výučbe, aby sme zabránili faktografickej preťaženosti a faktografickému preverovaniu znalostí. A mohli tak hľadať odpovede na otvorené problémové otázky, napríklad ako kníhtlač postupne zmenila stredovekého človeka, nie prostredníctvom hotového faktografického výkladu, ale podnetných zaujímavých písomných a obrazových prameňov, v ktorých treba niečo vypátrať. Práve tieto pramene sa môžu stať aj súčasťou dlhodobej korešpondenčnej úlohy pre žiakov, aby mohli na základe adekvátnych analytických otázok vytvárať, konštruovať svoje osobné významy. Vytváranie takýchto učebných úloh je potom súčasťou formatívneho hodnotenia, teda hodnotenia žiakov ako celistvých osobností, najdôležitejších spolupracovníkov učiteľa, ktorý s nimi pracuje na spoločnom probléme. Výber učebného obsahu v jednotlivých ročníkoch chápeme ako orientačne modelový, lebo pestrosť chronologického preberania učiva je mimoriadne rozdielna, čo považujeme za prirodzené. Naznačený možný spôsob metodických podnetov sa dá uplatňovať v akomkoľvek učebnom obsahu, ideálne v každodennej interakcii učiteľa a jeho žiakov, mnohé sa však dá využiť aj v týchto mimoriadnych podmienkach, v ktorých sa spolu nachádzame.

VZDELÁVACIE CIELE
<ol style="list-style-type: none"> 1. Porozumieť a zdôvodniť nutnosť existencie pravidiel a noriem spoločenského spolunažívania. 2. Zdôvodniť nutnosť existencie práv a povinností (detí/rodičov/žiakov/učiteľov/občanov), uviesť príklady. 3. Rozvíjať záujem o spoločenské (aktuálne) dianie vo svete s dôrazom na občiansku uvedomelosť. 4. Vysvetliť na príkladoch základné princípy demokracie; uviesť príklady právnych noriem. 5. Vysvetliť na príkladoch pojmy <i>trh</i>, <i>trhová ekonomika</i>, <i>vzácnosť zdrojov</i>.

ROČNÍK	KĽÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/ PRÍKLADY AKTIVÍT
6.	Všetci sme súčasťou rôznych spoločenstiev (rodina, škola, susedstvá, športové združenia), ktoré sú založené na rôznych pravidlách	<p>Na konkrétnych príkladoch zo života je možné ilustrovať, rôznorodé motivácie, ktoré vedú ľudí k tomu, aby vytvárali spoločenská a pospolitosti. Učiteľ si môže pripraviť sumár pravidiel, o ktorých žiaci rozhodujú, či sú dobré/zlé, funkčné/nefunkčné, zdôvodňujú rozhodnutie.</p> <p>Napríklad: <i>Ako predjedlo nejeme cukríky./Domáce úlohy sú v školách zakázané./Zakazuje sa v škole žuť žuvačku./Žiaci sa môžu rozhodnúť, ktorú vyučovaciu hodinu vynechajú./Starší učitelia by mali mať ľahší rozvrh hodín./Dobré ploty robia dobrých susedov.</i></p>
	Plynulé fungovanie spoločenstiev vyžaduje povinnosti, no zároveň umožňuje nároky	Učiteľ navedie žiakov k formulovaniu zoznamu nárokov/ povinností dieťaťa v rodine/v školskej triede/v škole. Sumár povinností rodiča voči dieťaťu. Sumár povinností/nárokov učiteľa voči žiakovi/kolegom/škole. Uviesť príklady a zdôvodnenia.
	Všetci sme súčasťou jedného veľkého spoločenstva, ktoré žije na území Slovenskej republiky. Je to štát, ktorý zaisťuje rôzne dobré veci pre všetkých, keď na to jednotliví ľudia alebo rodiny nestačia. V rodine som dcérou; v škole som žiačkou; na ulici	Učivo šiesteho ročníka prirodzene akceleráciou spoločenstiev uvádza pojem <i>občana</i> a žiak má zdôvodniť význam <i>občianstva</i> . Učiteľ vychádza z hesla „ <i>Iba aktívny občan môže ovplyvniť dianie v spoločenstve</i> “, pričom táto možnosť sa diskutuje od úrovne rodiny/školy/obce až po úroveň štátu. Žiaci vyhľadávajú príklady, na ktorých ilustrujú aktívne zapojenie

	som susedom; vo futbalovom klube som obrancom; v štáte som občanom	ľudí do diania, ktoré a) sa nevzťahuje len na okruh rodiny a príbuzných; b) je nezištné. Učiteľ tak na konci šiesteho ročníka predstaví pojem <i>občan</i> , viazaný na pojem <i>verejný priestor</i> . Vhodným materiálom na ilustráciu sú televízne noviny, iné médiá.
7.	Socializácia ako začlenenie sa jednotlivca do spoločenstva, prispôsobovanie sa, preberanie pravidiel a noriem Pre efektívne fungovanie v spoločenstve je potrebný rozvoj komunikačných zručností	Koncept socializácie v sebe nesie dva momenty: je ním najskôr samotné vrastanie do spoločenstva a zároveň potreba byť súčasťou tohto spoločenstva. Prvý moment je možné ilustrovať na príbehu <i>Knihy džunglí</i> (pôvodná kniha R. Kiplinga, nie detská verzia filmu, z ktorej môže učiteľ vybrať a zdigitalizovať vhodnú ilustratívnu pasáž), kde sa hlavná postava istým spôsobom socializuje do daného sveta. Druhý moment socializácie je možné ilustrovať na filme <i>Stroskotanec</i> , kde si hlavná postava vytvorí spoločníka z volejbalovej lopty. Krátke videá, ktoré zachytávajú ako Wilson vznikol a následne reakciu, keď ho Chuck stratí na mori, sú dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=dNLvRN2GUBg https://www.youtube.com/watch?v=LHtgKIFoQfE
	Jednotlivci sú rôzni, a tak je rôznorodá aj spoločnosť –táto rôznorodosť je niekedy zdrojom napätia a konfliktov, niekedy naopak solidarity	<i>Rozumejú žiaci rôznorodej štruktúre v spoločnosti?</i> <i>Ak štát vie, koľko detí navštevuje materskú školu/koľko má dôchodcov/koľko ľudí sa hlási k pravoslávnej viere, ako mu to môže pomôcť?</i> <i>Z čoho rôznorodosť pramení?</i> <i>Prečo má jedna rodina dve autá a iná ani jedno? Môže syn z rodiny, ktorá nemá auto, závidieť synovi s dvomi autami? Môže mať chuť im autá poškodiť?</i> <i>V obchodoch boli určené špeciálne časy, keď mohli nakupovať len dôchodcovia. Prečo?</i> Na základe týchto dvoch jednoduchých schematických príkladov je možné žiadať od žiakov napísať krátky text, ktorý zosumarizuje príklady

		<p>z aktuálneho diania reprezentujúce prosociálnu/dobrovoľnícku pomoc alebo existenciu napätia/ konfliktu.</p> <p>Príklady:</p> <p>https://myzahorie.sme.sk/c/22367485/ludia-si-navzajom-viac-pomahaju.html</p> <p>https://www.dobrenoviny.sk/c/180938/hrdinovia-dnesnych-dni-su-dobrovolnici-napriec-slovenskom-ktori-siju-ruska</p> <p>https://kosice.korzar.sme.sk/c/22355765/predaj-na-pridel-hadky-o-mydlo-aj-kosicanov-uz-zachvatila-nakupna-horucka.html</p> <p>https://www.dnes24.sk/svet-o-slovensku-hadky-medzi-matovicom-a-sulikom-uz-prekrocili-hranice-358907</p> <p>https://www.postoj.sk/54021/armada-pri-karantenzacii-osad-zvolila-riesenie-ktore-dokaze-zvladnut</p> <p>Pre príklady vojnových konfliktov/legitimity násilia je možné adaptovať materiál <i>Život v demokracii</i> (s. 90 – 92).</p> <p>Dostupné na:</p> <p>http://www.obcanskevzdelavani.cz/uploads/4a1fb98fe2ff234c9c17d449543d456a52af41bb_uploaded_cov2012-zivot_v_demokracii.pdf</p>
8.	Demokracia ako spôsob riadenia a účasti na moci, ktorý občanom umožňujú vstupovať do rozhodovacích procesov formou volieb alebo účasťou v rôznych združeniach, ktoré zvyšujú ich šancu sa presadiť (svoju moc)	<p>Iniciačná otázka</p> <p>Jana rozmýšľa: „Všetci ľudia platia dane. Z týchto daní môže štát stavať a opraviť diaľnice. Čo ak niekto nemá auto a povie si, že nemá záujem, aby ich štát staval? Má radšej prírodu a nechce, aby sa kvôli cestám klčovali lesy.“</p> <p>Jane odpovedá otec: „Všetci ľudia – teda najmä dospelí – majú možnosť ovplyvniť, čo štát urobí s peniazmi, ktoré vyberie od ľudí.“ <i>Ako? O ktorých ďalších veciach sa môžu ľudia na dedinách a v mestách dohadovať? Zúčastňujú sa diskusie oni sami alebo radšej prenesú moc na zástupcov (politikov), ktorí o tom rozhodnú?</i></p>

		<p>Odpovede na otázky uvádzajú pojem a koncept volieb celoštátnych a miestnych politikov.</p> <p>Žiaci môžu vyhotoviť porovnanie: dvoch súperiacich politických strán vo vybranej oblasti (napr. povinný posledný ročník materskej školy); dvoch súperiacich kandidátov na starostu/primátora; počtu občanov, ktorí sa zo všetkých oprávnených voličov zúčastnili v posledných miestnych/celoštátnych voľbách.</p> <p>Učiteľ ponúkne ukážku ako napr.: https://domov.sme.sk/c/2267616/ochranari-trvaju-na-respektovani-prioritnej-funkcie-ochrany-prirody.html, na ktorej ilustruje, ako môže občan ovplyvniť rozhodnutia politikov.</p> <p>Žiaci si pripomenú krátky príbeh Márie Terézie (ako sa dostala k moci, prečo nebola volená). <i>Mohli si občania vždy vybrať, kto ich bude zastupovať?</i> Porovnanie so Zuzanou Čaputovou – ako sa dostala k moci?</p>
	Právo ako súhrn právnych noriem – nástroj, ktorý reguluje a ochraňuje každého občana	<p>Porozumenie hierarchii právnej sily môžu žiaci demonštrovať vyhľadáním konkrétnych VZN, vyhlášok, ... Žiaci v skupinách prezentujú zadania ako (obsah, forma, kto vydáva):</p> <p><i>Koľko má občan platiť za psa?</i> <i>Akou najväčšou rýchlosťou môžem ísť v obci?</i> <i>Aká dlhá je záručná doba môjho notebooku?</i> <i>Kde sa dozviem, aké má SR štátne symboly?</i> <i>Môžem sa zmeniť z katolíka na ateistu?</i> <i>Môžem ako 14-ročné dieťa pracovať?</i> <i>Môžem si prečítať list mojej spolusediacej, keď vybehne z triedy?</i> <i>Môže u nás pracovať ako lekárka žena, ktorá má čiernu farbu pleti?</i></p>
9.	Ekonómia ako <i>oikos</i> a <i>nomos</i>	Na základe etymológie pojmu <i>ekonómia</i> žiaci vysvetlia, ako o nej mohol písať Xenofón v časoch, keď sme ekonómov ešte nemali (stačí dohľadať

		<p>opis knihy, prípadne ak je možnosť, vybrať a naskenovať krátku ilustratívnu pasáž).</p> <p>Dostupné na: https://www.martinus.sk/?ulitem=40592</p>
	Prečo nerobíme všetci všetko? Povolania, remeslá, služby	<p>Na príklade deľby práce v spoločnosti (domácnosti) vysvetlíme žiakom základný predpoklad vzniku trhu. Učiteľ môže využiť tento príklad a adaptovať si ho na inú situáciu; technicky vie vysvetľovať a súčasne zapisovať.</p> <p>Dostupné na: https://www.youtube.com/watch?v=WJbJ7agopUM</p>
	Trh, trhová ekonomika. Miesto výmeny tovarov a služieb	<p>Žiaci uvažujú o príkladoch, keď:</p> <p>väčší/objemnejší tovar stojí menej ako malý (notebook vs diamant); čas a práca vynaložené na výrobu produktu sú oveľa väčšie ako konečná cena produktu;</p> <p>cena produktu je vysoká, náklady na jej výrobu sú nízke;</p> <p>fyzicky náročnejšia práca je platená menej ako duševná (menej náročná).</p> <p><i>Prečo je to tak?</i></p>
	Neobmedzenosť prianí a obmedzenosť zdrojov.	<p><i>Prečo si nemôžeme kúpiť všetko, po čom túžime?</i></p> <p>Žiaci vytvoria zoznam prianí a potrieb a zhodnotia, ktoré sú nevyhnutné a ktoré vedú odložiť.</p> <p><i>Rodinný rozpočet – čo tvorí položky, za ktoré rodina platí najviac?</i></p> <p>Žiaci na dvoch fiktívnych rodinných rozpočtoch môžu ukázať, ktorá rodina môže kúpiť spotrebič na splátky.</p>

Človek a príroda

VZDELÁVACIE CIELE

5. Rozvíjať aktuálne prírodovedné predstavy žiakov o prírodných predmetoch a javoch.
6. Rozvíjať pozorovaciu spôsobilosť žiakov tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie.
7. Viesť žiakov k zoskupovaniu, triedeniu pozorovaných predmetov podľa identifikovaných podobností a odlišností.
8. Rozvíjať spôsobilosť žiakov samostatne preskúmať vybrané prírodné javy a vyslovovať z pozorovania jednoduché závery.
9. Rozvíjať u žiakov spôsobilosť vytvárať si vlastné poznámky z vlastnej výskumnej aktivity tak, aby si uvedomili ich význam pri tvorbe záveru zo skúmania.
10. Viesť žiakov k vyhľadávaniu informácie v rôznych informačných zdrojoch tak, aby vnímali napríklad internet a encyklopédie ako zaujímavý zdroj pre samostatný rozvoj vlastného poznania.

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRIKLADY AKTIVÍT
PRVOUKA		
1.	<p>Rozvíjanie predstavy o základných častiach rastlín (koreň, stonka, list, kvet a plod)</p> <p>Rozvíjanie predstavy o opeľovaní rastlín a vzniku semien</p> <p>Rozvíjanie predstavy o rôznorodosti spôsobu života živočíchov v spôsobe získavania potravy</p> <p>Rozvíjanie predstavy o zmyslových orgánoch človeka.</p> <p>Rozvíjanie spôsobilosti samostatne skúmať tvorbu tieňa a vytvoriť zo skúmania závery</p> <p>Rozvíjanie spôsobilosti samostatne skúmať kyvadlo a vytvoriť závery o tom, čím je možné ovplyvniť rýchlosť jeho kmitania</p>	<p>Žiak identifikuje koreň, stonku, list, kvet a plod na rôznych rastlinách, medzi ktorými sú byliny, kry aj stromy. Všíma si rôzne tvary a veľkosti základných častí rastlín a vie rastliny na základe podobností triediť a svoje triedenie zdôvodňuje, napríklad vie povedať, na základe pozorovania akého znaku zaraďuje rastlinu ku krom či bylinám.</p> <p>Žiak si všíma rozdiely medzi živočíchmi v spôsobe ich života, niektoré lovia iné živočíchy, iné sa živia len rastlinnou stravou. Vníma rozdiel medzi dravcom a korisťou, ktorý sa prejavuje aj na vonkajších znakoch živočíchov.</p> <p>Žiak sa sústreďuje na identifikáciu piatich zmyslov človeka a k nim prislúchajúcich zmyslových orgánov a uvažuje nad ich významom pre život človeka.</p>

		<p>Pri rozvoji spôsobilosti samostatne skúmať tieň sa žiak zameriava na precízne pozorovanie tieňa v rôznych podmienkach, napr. skúma, kedy vzniká dlhší a kedy kratší tieň, pričom vie opísať, čo skúmal, ako to skúmal a čo vyskúmal.</p> <p>Pri rozvoji spôsobilosti samostatne skúmať kyvadlo si žiak vytvára kyvadlo z dostupných pomôcok a precízne skúma rýchlosť kmitania kyvadla napríklad v závislosti od dĺžky kyvadla a od hmotnosti kyvadla. Vytvára si nákresy a vie opísať vlastnými slovami, čo zistil.</p>
2.	<p>Rozvoj predstavy o závislosti rastlín a živočíchov od neživého prostredia</p> <p>Rozvoj predstavy o životných prejavoch rastlín a živočíchov</p> <p>Rozvoj predstavy o raste a vývine živočíchov</p> <p>Rozvoj predstavy o význame života živočíchov v spoločenstvách, napríklad včiel a mravcov</p> <p>Rozvoj predstavy o oporno-pohybovej sústave človeka</p> <p>Rozvíjanie spôsobilosti samostatne skúmať proces klíčenia a rastu rastlín</p> <p>Rozvíjanie spôsobilosti samostatne skúmať rozpúšťanie látok vo vode</p> <p>Rozvíjanie spôsobilosti samostatne skúmať proces filtrácie</p>	<p>Žiak sa zameriava na uvedomovanie si toho, ako sú rastliny a živočíchy závislé od svojho prostredia, porovnáva, čo z prostredia vyžadujú rastliny a čo živočíchy, zvažuje vzduch, vodu, svetlo, teplo a iné látky v podobe potravy.</p> <p>Žiak vymenuje a opisuje životné prejavy rastlín a živočíchov (príjem látok, vylučovanie látok, rast, vývin, rozmnožovanie, pohyb) a porovnáva ich, oddeľuje tak živé, neživé a odumreté časti prírody.</p> <p>Žiak spoznáva spoločenstvo včiel a spoločenstvo mravcov, uvedomuje si význam pri zabezpečovaní potravy a bezpečia, chýbajúce a zaujímavé informácie vyhľadáva v rôznych dostupných sekundárnych zdrojoch. Život včiel a mravcov porovnáva so životom ľudského spoločenstva.</p> <p>Žiak skúma zloženie ľudskej kostry z jednotlivých kostí, hlavné kosti vie na svojom tele identifikovať, uvedomuje si význam kĺbov pre zabezpečenie pohyblivosti človeka.</p> <p>Žiak poznáva vôľou ovládané a vôľou neovládané svaly a vytvára si predstavu o tom, že pohyby v tele, ako aj pohyby tela, sú zabezpečované svalmi, ktoré je možné trénovať.</p> <p>Pri rozvoji spôsobilosti samostatne skúmať proces klíčenia a rastu rastlín žiak zisťuje, že na klíčenie je potrebné semenám zabezpečiť teplo, vodu a vzduch. Tiež skúmaním zisťuje, že rastlina pre svoj rast potrebuje okrem tepla, vody a vzduchu aj svetlo a pôdu.</p>

		<p>Pri rozvoji spôsobilosti samostatne skúmať rozpúšťanie látok vo vode žiak zisťuje, ktoré bežne dostupné materiály sa vo vode rozpúšťajú úplne, čiastočne alebo vôbec, pričom skúmanie realizuje dostatočne precízne, dodržiava rovnaké podmienky skúmania. Zo skúmania vytvára vlastné závery.</p> <p>Pri rozvoji spôsobilosti samostatne skúmať proces filtrácie sa žiak venuje výskumným otázkam, prostredníctvom ktorých zisťuje, ktoré látky je možné filtráciou z vody odstrániť a ktoré nie a ktoré filtre čistia vodu najlepšie. Skúmanie realizuje primerane precízne, robí z neho jednoduchý výskumný záznam.</p>
PRÍRODOVEDA		
<p>3.</p>	<p>Rozvoj predstavy o životnom cykle rastlín</p> <p>Rozvoj predstavy o význame rastlín (stromov/lesa, poľných a liečivých rastlín) pre život človeka</p> <p>Rozvoj predstavy o hubách</p> <p>Rozvoj predstavy o rôznorodosti živočíchov prostredníctvom spoznávania základných živočíšnych skupín a ich charakteristických znakov (bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce)</p> <p>Rozvoj predstavy o tráviacej a vylučovacej sústave človeka</p> <p>Rozvoj predstavy o tepelných zdrojoch a skúmanie zvyšovania teploty látok vplyvom tepla</p> <p>Rozvíjanie spôsobilosti samostatne skúmať plávanie predmetov s rôznymi vlastnosťami na vode tak, aby žiak vedel navrhnuť postup, ako z neplávajúceho predmetu urobiť plávajúci</p>	<p>Žiak skúma a opisuje život rastliny od semena po dospelú rastlinu, ktorá opäť produkuje semená.</p> <p>Žiak uvažuje o tom, ako je človek od rastlín závislý, vymenúva, čo všetko z každodenného života pochádza z rastlín, od kyslíka cez potravu po stavebné materiály.</p> <p>Žiak spoznáva nebezpečenstvo vyplývajúce z nedostatočného poznania rastlín a húb, ktoré môžu byť pre človeka nebezpečné (jedovaté rastliny, huby, plesne).</p> <p>Žiak spoznáva základné skupiny živočíchov (bezstavovce, ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce) a vybraných zástupcov týchto skupín, sústreďuje sa na porovnávanie podobností a najmä odlišností v spôsobe ich života a v tvare tela, ktorý je danému spôsobu života prispôbený.</p> <p>Žiak spoznáva základné časti tráviacej a vylučovacej sústavy. Rozvíja si predstavu o správnej životospráve cez spoznávanie základných látok (bielkoviny, cukry, tuky, vitamíny, voda), ktoré potrebuje prijať potravou. Spoznáva, ako vzniká obezita.</p> <p>Žiak porovnáva rôzne tepelné zdroje a uvažuje nad ich prepojením na hlavný zdroj tepla – Slnko. Zisťuje, že teplo spôsobuje</p>

		<p>zvyšovanie teploty látok. Realizuje dostatočne precízne meranie teploty, aby zistil, či je telesná teplota všetkých ľudí rovnaká.</p> <p>Žiak na základe charakteristiky skupenských stavov látok určuje, ktoré látky sú pevné, ktoré sú kvapalné a ktoré sú plynné a svoje rozhodnutie zdôvodňuje. Venuje sa opisu kolobehu vody v prírode a používa pojmy topenie, tuhnutie, vyparovanie a kondenzácia.</p> <p>Žiak spoznáva, že objem predmetov predstavuje priestor, ktorý predmet zaberá a venuje sa porovnávaní objemu predmetov, napríklad pomocou zvyšovania hladiny vody ponorením skúmaného predmetu pod hladinu.</p> <p>Žiak uvažuje nad porovnávaním hmotnosti dvoch predmetov, z dostupných pomôcok konštruuje jednoduché rovníramenné váhy. Preveruje výsledok porovnania hmotnosti dvoch predmetov na rovníramenných váhach pomocou silomeru alebo digitálnych váh.</p> <p>Pri rozvoji spôsobilosti samostatne skúmať plávanie predmetov na vode žiak zisťuje, že to, či predmet na vode pláva alebo nie závisí od materiálu, z ktorého je predmet vyrobený a od tvaru predmetu. Tieto informácie vie využiť na návrh toho, ako spraviť z neplávajúceho predmetu plávajúci, pričom svoj návrh zdôvodní predchádzajúcim skúmaním a následne výskumne preverí.</p>
4.	<p>Rozvoj predstavy o lese (lúke, poli, vodnom prostredí) ako o spoločenstve rastlín a živočíchov, ktoré sú vzájomne od seba závislé</p> <p>Rozvoj predstavy o potravných reťazcoch a sieťach v súvislosti s rozvojom predstavy o význame ochrany prírody</p> <p>Rozvoj predstavy o dýchacej, srdcovo-cievnej a rozmnožovacej sústavy človeka</p> <p>Rozvoj predstavy o prenose ochorenia prostredníctvom kvapôčkovej infekcie, objasnenie obranných mechanizmov kýchania a kašľania</p>	<p>Žiak spoznáva, aké rôzne živočíchy a rastliny žijú v určitom spoločenstve (les, lúka, pole, vodné prostredie), pričom zisťuje, že pre určité spoločenstvá sú typické určité druhy, ktorým život v danom prostredí vyhovuje, sú mu prispôsobené. Chýbajúce informácie vyhľadáva v dostupných zdrojoch informácií a realizuje čiastkové pozorovania v prírode (napríklad rôznorodosť porastu na lúke, v lese, na poli a pod.).</p> <p>Žiak spoznáva rôznorodosť potravy rôznych živočíšnych druhov (informácie sám vyhľadáva) a zostavuje jednoduché potravné reťazce a zamýšľa sa nad komplexnosťou potravných sietí. Uvažuje o tom, aký dôsledok by malo vyhynutie určitého druhu na</p>

	<p>Rozvoj predstavy o blízkom vesmíre</p> <p>Rozvoj predstavy o jednoduchých strojoch (páka, kladka, naklonená rovina, ozubené súkolesia) a ich využití v každodennom živote</p> <p>Rozvíjanie spôsobilosti samostatne skúmať magnety a ich pôsobenie na predmety</p> <p>Rozvíjanie spôsobilosti samostatne skúmať pád predmetov a zistiť, kedy predmety padajú rýchlejšie a kedy sa pád spomaľuje</p>	<p>narušenie rovnováhy v potravinových vzťahoch a informácie prepája s potrebou chrániť rozmanitosť prírody.</p> <p>Žiak spoznáva, čo sa deje so vzduchom pri nádychu a výdychu, zisťuje, že človek zo vzduchu získava kyslík. Spoznáva základné časti dýchacej sústavy a vie ich lokalizovať na vlastnom tele.</p> <p>Žiak spoznáva krvný obeh, význam srdca pre jeho zabezpečenie. Pozná základné zložky krvi (červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky) a ich význam pre život človeka. Osobitne sa venuje obrannej funkcii pri potenciálnom prenose ochorenia spôsobeného mikroorganizmami.</p> <p>Žiak si vytvára základnú predstavu o rozmnožovacej sústave človeka s dôrazom na rozvoj predstavy o vývine človeka od počatia po starobu.</p> <p>Žiak spoznáva páku, kladku, naklonenú rovinu a ozubené súkolesie, zisťuje, kde sa s nimi v bežnom živote môžeme stretnúť a ako uľahčujú prácu.</p> <p>Pri rozvoji spôsobilosti samostatne skúmať magnety žiak zisťuje, že magnet priťahuje niektoré kovové predmety a nepriťahuje žiadne nekovové predmety. Vie navrhnúť a zrealizovať postup, pomocou ktorého zistí, či všetky magnety priťahujú predmety z rovnakej vzdialenosti. Zo skúmania vie vytvoriť záver, ktorý podloží získanými dátami zo skúmania.</p> <p>Pri rozvoji spôsobilosti samostatne skúmať pád predmetov žiak realizuje výskumné aktivity, prostredníctvom ktorých zistí, že rýchlosť pádu predmetu závisí od tvaru a veľkosti (objemu) predmetu. Skúmanie realizuje precízne a vytvára z neho jednoduchý záznam s vlastnou formuláciou záveru.</p> <p>Žiak spoznáva vesmírne objekty slnečnej sústavy a načrtne ich vzájomné usporiadanie. Osobitne sa venuje vyhľadávaniu informácií o tom, ako sa prejavuje pohyb Zeme vo vesmíre na</p>
--	--	--

		pozorovateľných javoch na Zemi – striedanie dňa a noci, striedanie ročných období.
--	--	--

POZNÁMKA

Kľúčové učivo a **Návrhy/príklady aktivít** sú koncipované rámcovo, čím dávajú učiteľovi slobodu v ich napĺňaní, môže ich bližšie špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe aktivít s prihliadnutím na aktuálne kognitívne schopnosti, už osvojené vedomosti a zručnosti žiakov, ako aj materiálno-technické vybavenie, ktoré majú k dispozícii počas domácej prípravy.

BIOLÓGIA

VZDELÁVACIE CIELE

1. Získať a praktickou činnosťou overiť objekty a javy z prírody a okolia.
2. Použiť vedomosti a informácie interaktívne.
3. Analyzovať informácie o objektoch a javoch z prírody a okolia.

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRIKLADY AKTIVÍT
5.	Spoločenstvá organizmov Prispôsobenie sa organizmov danému prostrediu Spoločné a rozdielne znaky skupín organizmov	Na základe obrazového materiálu rôznych živočíchov v ich prirodzenom prostredí zisťovať, ako sa prispôbili svojmu okoliu. Pozorovať stavbu rastliny/živočícha (obrázok, usušená rastlinka, nájdený už neživý drobný živočích, video) podľa pokynov. Na základe pozorovaných znakov zistiť názov organizmu a zaradiť ho do skupiny podobných organizmov. PL Pozoruj svoju rastlinu PL Pozoruj svojho živočícha
6.	Živé organizmy a ich stavba Schéma všeobecnej stavby a organizácie tela mnohobunkovej rastliny a živočícha Časti tela machu a kvitnúcej rastliny	Na základe obrazového materiálu v učebnici pozorovať obrázky vybraných živočíchov (nezmar, pásomnica, slimák, dážďovka, včela). Spoločne zostaviť tabuľku vonkajšej stavby vybraných živočíchov.

	Odlišnosti vonkajšej stavby tela jednotlivých skupín bezstavovcov	<p>Pozorovať rastlinku machu, nakresliť a popísať všetky jej časti.</p> <p>Pozorovať kvitnúcu rastlinu, nakresliť a popísať všetky jej časti.</p> <p>Zostaviť schému, ktorá bude znázorňovať spoločné a odlišné znaky oboch rastlín.</p>
7.	<p>Človek a jeho telo</p> <p>Prepojenie orgánových sústav so zameraním na obehovú sústavu</p> <p>Význam procesov a štruktúr v ľudskom tele</p> <p>Aplikovanie osvojených spôsobov boja proti nákazlivým ochoreniam</p>	<p>Pozorovať činnosť srdca (pozorovať tep dvoch a viacerých osôb v pokoji, pri záťaži), pozorovať vonkajšie prejavy pri záťaži (prepojenie orgánových sústav).</p> <p>Zaznamenať údaje; navrhnúť tabuľku, graf; porovnať údaje; vyvodiť závery.</p> <p>Uskutočniť a pozorovať kolenný reflex. Na základe pozorovania vysvetliť reflexný oblúk, prepojenie orgánových sústav; funkcia mozgu a nervov.</p> <p>Navrhnuť plagát na tému Covid 19 (čo je Covid 19, akú má inkubačnú dobu, kto najčastejšie ochorie, aká je prevencia proti šíreniu, kde nájdeme informácie).</p> <p>Vyskúšať účinnosť umývania rúk konkrétnou aktivitou (napr. na ruky si nasadiť gumové rukavice, použiť akrylovú farbu, rozotrieť na všetky časti ruky).</p>
8.	<p>Základné životné procesy organizmov</p> <p>Porovnanie životných procesov rastlín a živočíchov so zameraním na rozmnožovanie pohlavné a nepohlavné, rast, vývin a životný cyklus</p>	<p>Pozorovať životný cyklus jahody a nezmara; koníka a motýľa; ryby, žaby, hada, kury, psa; machu a živočicha na základe obrazového materiálu. Porovnať vývinové štádiá, vyvodiť závery.</p>

	<p>Životné prostredie organizmov a človeka</p> <p>Pozitívne a negatívne zásahy človeka do zložiek životného prostredia</p> <p>Zdôvodnenie príčin negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie</p> <p>Argumentácia pozitívnych a negatívnych vplyvov priemyslu, dopravy, energetiky, poľnohospodárstva, ťažby nerastných surovín</p> <p>Dodržiavanie osvojených návykov na šetrenie energie a pitnej vody</p>	<p><u>ML Ako sa rozmnožujú živočíchy</u></p> <p>Brainstorming na tému Činitele, ktoré ovplyvňujú životné prostredie. Argumentácia, vytvorenie pojmovej mapy.</p> <p>Spoločný návrh plánu postupných krokov na šetrenie energie/pitnej vody v škole.</p>
<p>9.</p>	<p>Dejiny Zeme</p> <p>Modelovanie procesu vzniku skameneliny</p> <p>Usporiadanie skamenelín na ukážke podľa geologických ér</p> <p>Zostavenie tabuľky jednotlivých etáp vývoja prírody Slovenska s významnými geologickými procesmi a organizmami z konkrétneho obdobia</p> <p>Ekologické podmienky života</p> <p>Demonštrovanie prispôsobenia organizmov prostrediu</p> <p>Zhodnotenie dôsledkov narušenia biologickej rovnováhy</p>	<p>Navrhnuť proces tvorby modelu skameneliny.</p> <p>Na základe predložených obrázkov skamenelín a za pomoci učebnice usporiadať skameneliny podľa geologických ér.</p> <p>Na základe geologickej mapy Slovenska v učebnici zostaviť tabuľku jednotlivých etáp vývoja prírody Slovenska.</p> <p>Na základe grafov v učebnici vytvoriť tabuľku znášanlivosti kapra, pstruha, akváriovej rybky – porovnať, analyzovať a vyvodiť závery; tabuľku doplniť o prispôsobenie sa prostrediu.</p> <p>Zostaviť schému konkrétneho ekosystému. Vyznačiť všetky zložky (živé aj neživé) – čo najviac konkretizovať.</p> <p>Argumentovať možnosti a dôsledky jeho narušenia.</p>

POZNÁMKA

Navrhnuté učivo, aktivity a zadania učiteľ vyberá s prihliadnutím na schopnosti a možnosti žiakov na ich realizáciu, ako aj na materiálno-technické vybavenie, ktoré majú k dispozícii počas domácej prípravy.

FYZIKA

VZDELÁVACIE CIELE

1. Získať a praktickou činnosťou overiť objekty a javy z prírody a okolia.
2. Použiť vedomosti a informácie interaktívne.
3. Analyzovať informácie o objektoch a javoch z prírody a okolia.

ROČNÍK	KLÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRIKLADY AKTIVÍT
6. – 9.	<p>Vysvetľovanie a opis fyzikálnych javov v bezprostrednom okolí a navrhovanie metód overenia svojich vysvetlení</p> <p>Rozvíjanie bádateľských spôsobilostí pozorovať, merať, experimentovať. Overenie predpokladu jednoduchým experimentom</p> <p>Precvičovanie spracovania informácií a údajov textovou, tabelárnou a grafickou formou. Rozlišovanie spoľahlivých informácií od nespoľahlivých – rozvoj kritického myslenia</p> <p>Riešenie problémov, v ktorých sa integrujú poznatky z viacerých prírodovedných, prípadne humanitných predmetov</p> <p>Precvičovanie schopnosti formulovať hypotézy, tvoriť závery a zovšeobecnenia, interpretovať údaje a opísať ich vzájomné vzťahy</p> <p>Posudzovanie užitočnosti vedeckých poznatkov a technických vynálezov pre rozvoj spoločnosti. Identifikácia a posúdenie problémov spojených s ich využitím pre človeka a životné prostredie</p> <p>Zdokonaľovanie manuálnych a technických zručností</p>	<p>JEDNODUCHÉ A BEZPEČNÉ DOMÁCE EXPERIMENTY</p> <p>Úlohou žiaka je navrhnúť a realizovať s využitím pomôcok dostupných v domácnosti jednoduchý experiment na overenie určitého predpokladu.</p> <p>Témy:</p> <p><i>Vplyv objemu a tvaru telies na ich správanie vo vode</i></p> <p><i>Pozorovanie správania bublín vo vzduchu</i></p> <p><i>Experimentálne zmiešavanie horúcej a studenej vody</i></p> <p><i>Pozorovanie pádu gumenej loptičky</i></p> <p><i>Pozorovanie hojdačky</i></p> <p>REFERÁTY</p> <p>Úlohou žiaka je získať z dostupných zdrojov informácie a spracovať ich prehľadnou a zrozumiteľnou formou.</p> <p>Témy:</p> <p><i>Vzduch je zmes rôznych plynov</i></p> <p><i>Morské prúdy</i></p>

	<p>Získanie pozitívneho vzťahu k ochrane svojho zdravia a životného prostredia</p>	<p><i>Analýza údajov o energetickej hodnote potravín z ich obalov Energetické straty technických zariadení v domácnosti vo forme tepla</i></p> <p><i>Klasické a alternatívne zdroje energie</i></p> <p><i>Elektrárne</i></p> <p><i>Galvanické články a akumulátory</i></p> <p><i>Blesk a ochrana pred ním</i></p> <p><i>Bleskozvod</i></p> <p><i>Účinky elektrického prúdu na ľudský organizmus</i></p> <p><i>Elektrické spotrebiče</i></p> <p>PROJEKTY</p> <p>Úlohou žiaka je z jednoduchých pomôcok v domácnosti naplánovať a realizovať zostrojenie modelu. Súčasťou projektu je stručný opis princípu činnosti.</p> <p>Témy:</p> <p><i>Ponorka; Potápač</i></p> <p><i>Model meteorologického balóna; Meteorologické pozorovania</i></p> <p><i>Šírenie tepla</i></p> <p><i>Tepelné spaľovacie motory</i></p> <p><i>Premeny slnečnej energie na Zemi a ich využitie; Slnečný kolektor</i></p> <p><i>Premena tepla na prácu</i></p> <p><i>Ovocné a zeleninové batérie</i></p>
--	--	--

POZNÁMKA

Výber kľúčového učiva a navrhovaných aktivít netreba brať ako jediný spôsob realizácie vyučovania počas dištančného vzdelávania. Navrhované aktivity sa považujú za „portfólio“, z ktorého si učitelia môžu vyberať alternatívy, ktoré najviac vyhovujú ich potrebám a možnostiam a tiež si ich môžu doplniť o vlastné ďalšie aktivity. Školám sa ponecháva možnosť, aby učitelia tvorivo modifikovali zvolený učebný obsah a uvedené aktivity. Podmienkou je, aby sa činnosti dali realizovať bezpečne s látkami a pomôckami, ktoré sú bežne dostupné a používané v domácnosti.

VZDELÁVACIE CIELE

1. Analyzovať informácie o objektoch a javoch z prírody a okolia.
2. Pracovať s informačnými zdrojmi a vyberať relevantné informácie.
3. Získať a praktickou činnosťou overiť objekty a javy z prírody a okolia.
4. Pozorovať deje, zaznamenávať údaje a vyhodnocovať ich.

ROČNÍK	KĹÚČOVÉ UČIVO	NÁVRHY/PRÍKLADY AKTIVÍT
7.	Využívanie oddeľovacích metód pri ochrane pred nakazením vírusom	Navrhnuť vhodný materiál (pomenovať jeho vlastnosti) na výrobu filtra proti nakazeniu corona vírusom. Pri návrhu zohľadniť veľkosť otvorov materiálu a veľkosť vírusu (vyhľadávať informácie). Navrhnuť materiály, ktoré by pri tejto filtrácii neboli účinné.
	Model hasiaceho prístroja	Vytvoriť vlastný návrh hasiaceho prístroja a návrh zrealizovať. Pripraviť funkčný model hasiaceho prístroja (pomocou látok z domácnosti: ocot, sóda, saponát, upravená fľaša s otvorom). Pomenovať vlastnými slovami reaktanty a produkty prebiehajúcej reakcie a uviesť ich skupenstvo.
	Faktory vplývajúce na rýchlosť chemických reakcií	Pozorovať reakcie octu a sódovej tablety (resp. dostupnej šumivej tablety) a porovnávanie rýchlosti reakcie, meranie času priebehu reakcie: <ol style="list-style-type: none"> 1. teplý ocot a tableta vs. studený ocot a tableta 2. ocot a celá tableta vs. ocot a rozdrvená tableta 3. čistý ocot a tableta vs. zriedený ocot a tableta

		Vyhodnotiť, ako sledované faktory ovplyvňujú rýchlosť chemickej reakcie a navrhnúť podmienky, za ktorých by reakcia octu a tablety prebiehala najrýchlejšie.
8.	Vplyv zlúčenín na životné prostredie	Prostredníctvom rôznych informačných zdrojov hľadať informácie o „vyčistení“ ovzdušia a vody z dôvodu zavedenia opatrení pred šíriacim sa vírusom. Zistiť, ktoré látky spôsobujú znečistenie ovzdušia a vody a identifikovať zdroje týchto znečistení.
	Práca s indikátormi a určenie pH látok	Pripraviť indikátor – výluh červenej kapusty a zisťovať, ako farbu výluhu kapusty ovplyvnia rôzne látky (voda, citrón, ocot, sóda bikarbóna, výluh popola, prací prášok, mydlový roztok, čistiace prostriedky a iné). Tieto látky na základe zmeny farby indikátora roztriediť do 3 skupín. Vytvoriť škálu pH červenej kapusty.
	Neutralizácia	Neutralizácia kyslého roztoku (citrónová šťava, ocot) zásaditým roztokom (roztok sódy bikarbóny, pracej sódy alebo výluhu popola) prostredníctvom výluhu červenej kapusty. (Porovnanie s kontrolnou vzorkou – výluh červenej kapusty vo vode).
9.	Vplyv a dôsledky pôsobenia metanolu, etanolu a acetónu na ľudský organizmus	Prostredníctvom kariet bezpečnostných údajov (KBÚ) na internete zistiť výstražné piktogramy charakteristické pre tieto látky. Na základe piktogramov a informácií v KBÚ zhodnotiť ich účinok na ľudský organizmus a poškodenia, ktoré môžu tieto látky spôsobiť. Navrhnuť opatrenia pre bezpečnú prácu s týmito látkami.
	Pracie účinky mydla	Navrhnuť a zrealizovať pozorovanie pracích účinkov mydla. Porovnávať účinok mydla s kontrolnou vzorkou – pranie rovnako znečisteného materiálu v čistej vode. Zistiť informácie o možnostiach prania v minulosti a overiť funkčnosť aj tohto spôsobu prania.
	Vitamíny, liečivá, jedy a drogy	Navrhnuť prevenciu pred ochorením COVID-19. Zistiť prostredníctvom letákov a obalov z vitamínov, resp. informácií na internete, ktoré vitamíny sa podieľajú na posilňovaní a budovaní imunity.

		Zistiť, ako vplyvajú vitamíny, liečivá, jedy a drogy na chemické procesy v živom organizme. Sú tieto zmeny v organizme nezvratné?
--	--	---

POZNÁMKA

Navrhnuté učivo a aktivity učiteľ vyberá s prihliadnutím na schopnosti a možnosti žiakov na ich realizáciu. Odporúčame využívať predovšetkým dostupné predmety a látky z domácnosti. Je možná ich modifikácia, oceňuje sa tvorivosť a kreativita žiakov pri realizácii vlastných pozorovaní.